

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

Woensdag

Mercredi

29-06-2016

29-06-2016

Voormiddag

Matin

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
PP	Parti Populaire

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)
CRABV	Beknopt Verslag (witte kaft)	CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture blanche)
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
	(witte kaft)		(couverture blanche)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beige kleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.dekamer.be</i>	<i>www.lachambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@dekamer.be</i>	<i>e-mail : publications@lachambre.be</i>

INHOUD

Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de Belgische Systema-centra" (nr. 11182) <i>Spreekers: Alain Top, Steven Vandeput</i> , minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken	1
Samengevoegde vragen van - de heer Damien Thiéry aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het taalevenwicht bij Defensie" (nr. 11758) - de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het taalevenwicht bij het leger" (nr. 12023) <i>Spreekers: Sébastien Pirlot, Steven Vandeput</i> , minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken	3
Samengevoegde vragen van - de heer Olivier Maingain aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het gebruik van geweld door militairen in het kader van operatie-Vigilant Guardian" (nr. 12115) - de heer Philippe Pivin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "klachten tegen militairen die de publieke ruimte beveiligen" (nr. 12625) <i>Spreekers: Philippe Pivin, Steven Vandeput</i> , minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken	5
Vraag van de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de Belgische drone-industrie" (nr. 12223) <i>Spreekers: Sébastien Pirlot, Steven Vandeput</i> , minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken	6
Vraag van de heer Stéphane Crusnière aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de aanwezigheid van soldaten van het leger van de DRC op mijnsites" (nr. 12155) <i>Spreekers: Stéphane Crusnière, Steven Vandeput</i> , minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken	7
Samengevoegde vragen van - mevrouw Katrin Jadin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de toekomst van het KMILO te Eupen" (nr. 12235) - mevrouw Katrin Jadin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de werkingskosten van het KMILO" (nr. 12353) - mevrouw Sybille de Coster-Bauchau aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de sluiting van de basis van Bevekom" (nr. 12360)	9

SOMMAIRE

Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les centres de Systema en Belgique" (n° 11182) <i>Orateurs: Alain Top, Steven Vandeput</i> , ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	1
Questions jointes de - M. Damien Thiéry au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'équilibre linguistique au sein de la Défense nationale" (n° 11758) - M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'équilibre linguistique à l'armée" (n° 12023) <i>Orateurs: Sébastien Pirlot, Steven Vandeput</i> , ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	3
Questions jointes de - M. Olivier Maingain au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'usage de la force par les militaires dans le cadre de l'opération Vigilant Guardian" (n° 12115) - M. Philippe Pivin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les plaintes à l'encontre de militaires en mission de sécurisation de nos espaces publics" (n° 12625) <i>Orateurs: Philippe Pivin, Steven Vandeput</i> , ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	5
Question de M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'industrie belge des drones" (n° 12223) <i>Orateurs: Sébastien Pirlot, Steven Vandeput</i> , ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	6
Question de M. Stéphane Crusnière au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la présence de militaires des forces armées de la RDC dans des sites miniers" (n° 12155) <i>Orateurs: Stéphane Crusnière, Steven Vandeput</i> , ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	7
Questions jointes de - Mme Katrin Jadin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'avenir de l'IRMEP à Eupen" (n° 12235) - Mme Katrin Jadin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les frais de fonctionnement de l'IRMEP" (n° 12353) - Mme Sybille de Coster-Bauchau au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la fermeture de la base de Beauvechain" (n° 12360)	8

<p>- mevrouw Sybille de Coster-Bauchau aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de sluiting van de basis van Bevekom" (nr. 12379)</p> <p>- de heer Stéphane Crusnière aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de sluiting van de basis van Bevekom" (nr. 12700)</p> <p><i>Sprekers:</i> Katrin Jadin, Stéphane Crusnière, Steven Vandeput, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken</p>	9 9	<p>- Mme Sybille de Coster-Bauchau au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la fermeture de la base de Beauvechain" (n° 12379)</p> <p>- M. Stéphane Crusnière au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la fermeture de la base de Beauvechain" (n° 12700)</p> <p><i>Orateurs:</i> Katrin Jadin, Stéphane Crusnière, Steven Vandeput, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique</p>	9 9
<p>Vraag van de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de NAVO-top in Warschau" (nr. 12262)</p> <p><i>Sprekers:</i> Sébastien Pirlot, Steven Vandeput, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken</p>	11	<p>Question de M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le Sommet de l'OTAN de Varsovie" (n° 12262)</p> <p><i>Orateurs:</i> Sébastien Pirlot, Steven Vandeput, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique</p>	11
<p>Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de transparantie van operatie Desert Falcon" (nr. 12278)</p> <p><i>Sprekers:</i> Wouter De Vriendt, Steven Vandeput, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken</p>	12	<p>Question de M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la transparence relative à l'opération Desert Falcon" (n° 12278)</p> <p><i>Orateurs:</i> Wouter De Vriendt, Steven Vandeput, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique</p>	12
<p>Vraag van mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de toekomst van de KMS" (nr. 12086)</p> <p><i>Sprekers:</i> Julie Fernandez Fernandez, Steven Vandeput, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken</p>	14	<p>Question de Mme Julie Fernandez Fernandez au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'avenir de l'ERM" (n° 12086)</p> <p><i>Orateurs:</i> Julie Fernandez Fernandez, Steven Vandeput, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique</p>	14
<p>Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de Belgische intercepties op Russische vliegtuigen" (nr. 12160)</p> <p><i>Sprekers:</i> Alain Top, Steven Vandeput, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken</p>	16	<p>Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'interception par la Belgique d'avions russes" (n° 12160)</p> <p><i>Orateurs:</i> Alain Top, Steven Vandeput, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique</p>	16
<p>Interpellatie van de heer Dirk Van der Maelen tot de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken over "de levensduurverlenging van onze F-16's" (nr. 158)</p> <p><i>Sprekers:</i> Dirk Van der Maelen, Wouter De Vriendt, Steven Vandeput, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, Peter Buysrogge</p> <p><i>Moties</i></p>	18 23	<p>Interpellation de M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique sur "la prolongation de la durée de vie de nos F-16" (n° 158)</p> <p><i>Orateurs:</i> Dirk Van der Maelen, Wouter De Vriendt, Steven Vandeput, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, Peter Buysrogge</p> <p><i>Motions</i></p>	18 23
<p>Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de mogelijke verkoop van Belgische F-16's, via Jordanië, aan Pakistan" (nr. 12488)</p> <p><i>Sprekers:</i> Alain Top, Steven Vandeput, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken</p>	23	<p>Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'éventuelle revente de F-16 belges au Pakistan, par l'intermédiaire de la Jordanie" (n° 12488)</p> <p><i>Orateurs:</i> Alain Top, Steven Vandeput, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique</p>	23
<p>Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de</p>	25	<p>Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le</p>	25

vervanging van de CHOD" (nr. 12489) <i>Sprekers: Alain Top, Steven Vandeput,</i> minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken		remplacement du CHOD" (n° 12489) <i>Orateurs: Alain Top, Steven Vandeput,</i> ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	
Samengevoegde vragen van	26	Questions jointes de	26
- de heer Sébastian Pirlot aan de eerste minister over "het strategisch plan voor Defensie" (nr. 12484)	26	- M. Sébastian Pirlot au premier ministre sur "le plan stratégique de la Défense" (n° 12484)	26
- de heer Wouter De Vriendt aan de eerste minister over "het strategisch plan voor Defensie" (nr. 12515)	26	- M. Wouter De Vriendt au premier ministre sur "le plan stratégique de la Défense" (n° 12515)	26
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het strategisch plan voor Defensie" (nr. 12519)	26	- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le plan stratégique de la Défense" (n° 12519)	26
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het strategisch plan van Defensie" (nr. 12526)	26	- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le plan stratégique de la Défense" (n° 12526)	26
- de heer Sébastian Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het strategisch plan van Defensie" (nr. 12712)	26	- M. Sébastian Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le plan stratégique de la Défense" (n° 12712)	26
<i>Sprekers: Sébastian Pirlot, Wouter De Vriendt, Alain Top, Steven Vandeput,</i> minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken		<i>Orateurs: Sébastian Pirlot, Wouter De Vriendt, Alain Top, Steven Vandeput,</i> ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	
Samengevoegde vragen van	30	Questions jointes de	30
- de heer Sébastian Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de hervorming van de parastatalen" (nr. 12068)	30	- M. Sébastian Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la réforme des parastataux" (n° 12068)	30
- de heer Gautier Calomne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de toekomst van het Nationaal Geografisch Instituut" (nr. 12331)	30	- M. Gautier Calomne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'avenir de l'Institut géographique national" (n° 12331)	30
- de heer Gautier Calomne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de statuutwijziging van het Koninklijk Museum van het Leger" (nr. 12345)	30	- M. Gautier Calomne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le changement de statut du Musée royal de l'Armée" (n° 12345)	30
<i>Sprekers: Sébastian Pirlot, Steven Vandeput,</i> minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken		<i>Orateurs: Sébastian Pirlot, Steven Vandeput,</i> ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	
Samengevoegde vragen van	32	Questions jointes de	32
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de A400M" (nr. 12749)	32	- M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'A400M" (n° 12749)	32
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de infrastructuur voor de A400M" (nr. 12769)	32	- M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les infrastructures destinées à accueillir l'A400M" (n° 12769)	32
<i>Sprekers: Wouter De Vriendt, Alain Top, Steven Vandeput,</i> minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken		<i>Orateurs: Wouter De Vriendt, Alain Top, Steven Vandeput,</i> ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	
Vraag van de heer Veli Yüksel aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de veiligheid van de laadbak van de Mercedes- Benz U1350 Unimog" (nr. 12748)	34	Question de M. Veli Yüksel au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la sécurité des plateaux de chargement de l'Unimog U1350 de Mercedes-Benz" (n° 12748)	34
<i>Sprekers: Veli Yüksel, Steven Vandeput,</i> minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken		<i>Orateurs: Veli Yüksel, Steven Vandeput,</i> ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique	
Vraag van de heer Veli Yüksel aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over	35	Question de M. Veli Yüksel au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "une	35

"een versterkte NAVO-aanwezigheid in Oost-Europa" (nr. 12808)

Sprekers: **Veli Yüksel, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

Vraag van de heer Veli Yüksel aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de communicatietechnologie aan boord van de Belgische F-16's" (nr. 12812)

Sprekers: **Veli Yüksel, Steven Vandeput**, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

présence renforcée de l'OTAN en Europe de l'Est" (n° 12808)

Orateurs: **Veli Yüksel, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

Question de M. Veli Yüksel au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la technologie de communication à bord des F-16 belges" (n° 12812)

Orateurs: **Veli Yüksel, Steven Vandeput**, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique

COMMISSIE VOOR DE
LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DÉFENSE
NATIONALE

van

du

WOENSDAG 29 JUNI 2016

MERCREDI 29 JUIN 2016

Voormiddag

Matin

De openbare commissievergadering wordt geopend om 10.08 uur en voorgezeten door mevrouw Karolien Grosemans .

La réunion publique de commission est ouverte à 10.08 heures et présidée par Mme Karolien Grosemans.

01 Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de Belgische Systema-centra" (nr. 11182)

01 Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les centres de Systema en Belgique" (n° 11182)

01.01 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, deze vraag werd al een tijdje geleden ingediend.

01.01 Alain Top (sp.a): J'ai lu dans *De Morgen* que le centre de Systema à Marke servirait de couverture à la formation d'agents secrets russes. Systema est un sport de combat russe mais il s'agirait d'une couverture pour développer un réseau d'agents secrets en Europe avec, dans notre pays, des sections à Marke et Jette. L'école belge de Systema nie tout lien avec Moscou alors qu'elle a pourtant encore reçu en mars la visite d'un ancien officier d'élite russe.

De aanleiding is een artikel in de krant *De Morgen* over het Systema-centrum in Marke, dat een dekmantel zou zijn voor de opleiding van Russische geheime agenten. De krant verwijst hiervoor naar het boek *Poetins geheime oorlog: hoe Moskou het Westen destabiliseert*. Volgens dit boek zou een netwerk van geheime agenten in Europa worden uitgebouwd. In Duitsland zouden ze gerekruteerd worden via Systema, een Russische gevechtssport. Via Systema zouden geheime agenten worden opgeleid om op commando van Moskou sabotageacties uit te voeren.

Selon une source du quotidien *De Morgen*, le problème est connu dans notre pays. Cette information est-elle exacte et, si tel est le cas, depuis quand est-on au courant? Des mesures ont-elles déjà été prises pour enquêter sur ces allégations?

De Belgische Systema-school ontkent alle banden met Moskou, maar kreeg begin april wel bezoek van een gewezen Russische eliteofficier. Volgens *De Morgen* zei een inlichtingenbron hierover het volgende: "Het feit dat de Russische inlichtingendiensten een netwerk van agenten in Europa, en dus ook in België, zouden willen ontwikkelen, is gekend. Daarom beschouwen wij deze bedreiging als serieus."

M. Sonny Puzikas, qui assure des formations pour Systema, a posté sur sa page Facebook une vidéo dans laquelle on le voit vider le chargeur d'une kalachnikov sur le site d'une base militaire belge. Une enquête a-t-elle déjà été ouverte à ce propos? Le film a-t-il réellement été tourné sur une base militaire belge? Des mesures

België kent twee Systema-afdelingen, meer bepaald in Jette en in Marke. Begin deze maand organiseerden de Systema-afdelingen een opleiding door Sonny Puzikas, die nadien een filmpje op zijn Facebookpagina postte waarop hij, naar eigen zeggen, een AK-geweer leegschiet op een Belgische militaire basis. Koen Vandersteene, die beide Systema-centra leidt, stelt dat het hele verhaal uit de lucht gegrepen is.

Mijnheer de minister, graag krijg ik antwoord op de volgende vragen.

Ten eerste, een inlichtingenbron stelt volgens *De Morgen* dat de problematiek in België bekend is. Kan u deze informatie bevestigen? Zo ja, hoe lang is deze problematiek reeds gekend?

Ten tweede, zijn er reeds opdrachten gegeven of maatregelen

genomen ter verificatie van deze beweringen?

Ten derde, werd er reeds een onderzoek geopend in verband met het filmpje op de Facebookpagina van Sonny Puzikas? Kan u bevestigen of ontkennen dat het filmpje werd opgenomen op een mogelijk verlaten Belgische militaire basis? Indien bevestiging: welke maatregelen werden reeds genomen? Weke maatregelen zal u nog nemen? Hoe komt de betrokken persoon aan het wapen?

01.02 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Top, Defensie beschikt momenteel niet over informatie die toelaat om de stellingen van *De Morgen* te bevestigen of te ontkennen. Dat wil niet zeggen dat we niets doen.

Ik kan u meedelen dat in navolging van deze beweringen een onderzoek werd gestart, vooral ook naar aanleiding van het plaatsen van het bewuste filmpje door Sonny Puzikas op zijn persoonlijke Facebookpagina. We hebben het vermoeden dat de beelden effectief werden opgenomen op een schietstand van het militaire kamp Elsenborn. U weet dat schietstanden in principe niet omheind of bewaakt worden. In het weekend wandelen daar gewoon mensen – en dieren, voor wat dat waard is. Wij hebben geen informatie over de herkomst van het wapen dat de betrokken persoon hanteerde.

01.03 **Alain Top** (sp.a): Bedankt voor de inlichtingen, mijnheer de minister.

De vragen zijn eigenlijk al een tijd terug ingediend, hierdoor is de actualiteitswaarde al een beetje verlopen. Ik kan van de veronderstelling uitgaan dat, zoals u zegt, het onderzoek is gestart. Ik mag dan toch de hoop uitdrukken, samen met u waarschijnlijk, dat die signalen en die informatie verder opgevolgd worden door onze inlichtingendienst of door zowel de militaire inlichtingen als de Veiligheid van de Staat.

01.04 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Top, ik druk dezelfde hoop en wens uit als u.

Het feit is natuurlijk dat de militaire inlichtingendiensten, mijn eigen inlichtingendiensten dus, niet voor alles bevoegd zijn. Wij doen onderzoek naar hetgeen ons aanbelangt en naar eventuele betrokkenheid van militairen en dergelijke in dit verhaal. De rest gaat over binnenlandse veiligheid en het is dus een ander organisme dat daarvoor bevoegd is.

01.05 **Alain Top** (sp.a): Voor alle duidelijkheid, het is daarom dat het pleidooi voor een goede samenwerking tussen de verschillende inlichtingendiensten dus wel nuttig is.

ont-elles déjà été prises? Comment cet homme s'est-il procuré cette arme?

01.02 **Steven Vandeput**, ministre: Pour l'heure, la Défense ne dispose pas d'informations permettant de confirmer ou d'infirmer ces allégations. Cela ne signifie pas pour autant que rien n'a été fait.

Une enquête a été ouverte, surtout après la diffusion de la vidéo de M. Puzikas. Nous présumons que les images ont effectivement été enregistrées sur un stand de tir du camp militaire d'Elsenborn. Ces stands ne sont ni clôturés ni surveillés. Nous n'avons pas d'informations sur la provenance de l'arme.

01.03 **Alain Top** (sp.a): J'espère que cette investigation fera l'objet d'un suivi, tant par nos services de renseignement militaire que par la Sûreté de l'État.

01.04 **Steven Vandeput**, ministre: Je l'espère aussi. Les services de renseignement militaires ne sont pas compétents pour tout. Ils mènent des enquêtes concernant ce qui touche à la Défense. La sécurité intérieure est de la compétence de la sûreté de l'État.

01.05 **Alain Top** (sp.a): Une bonne coopération entre les services de renseignement est donc tout à fait opportune.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 11387 van de heer Thiébaud is omgevormd in een schriftelijke vraag.

02 Questions jointes de

- M. Damien Thiéry au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'équilibre linguistique au sein de la Défense nationale" (n° 11758)

- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'équilibre linguistique à l'armée" (n° 12023)

02 Samengevoegde vragen van

- de heer Damien Thiéry aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het taalevenwicht bij Defensie" (nr. 11758)

- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het taalevenwicht bij het leger" (nr. 12023)

Aangezien de heer Thiéry niet aanwezig is geef ik het woord aan de mijnheer Pirlot.

02.01 Sébastien Pirlot (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, le 13 juin s'est tenu un important comité d'avancement dans votre département avec toutes les conséquences potentielles de celui-ci en matière d'équilibre linguistique au sein de l'armée.

Afin d'assurer le suivi du groupe de travail parlementaire dont les travaux avaient porté sur cet équilibre j'aimerais, monsieur le ministre, vous poser les questions suivantes.

Quel suivi, depuis votre entrée en fonction, a-t-il été donné aux différentes recommandations du Parlement en la matière?

Avant ce comité, pourriez-vous m'indiquer l'état de la répartition entre francophones et néerlandophones pour les grades de lieutenant-général, général-major, général de brigade, colonel et lieutenant-colonel ainsi que pour les places récemment attribuées dans le cadre de la formation en troisième cycle (Cours supérieur d'état-major) pour l'année académique 2016-2017? Combien de places sont-elles concernées par ce comité et quelles sont-elles?

Sur base de cette situation actuelle, le comité d'avancement qui s'est tenu a-t-il pris en compte la 1ère recommandation du Parlement selon laquelle "le groupe de travail estime que la Défense doit, en ce qui concerne la répartition linguistique à l'armée, continuer à s'efforcer d'atteindre 60 % de militaires néerlandophones et 40 % de militaires francophones dans chaque catégorie de personnel, nonobstant l'équilibre vers lequel doit tendre l'armée à partir du grade d'officier général"?

Partagez-vous cet objectif? Sera-t-il atteint sous ce gouvernement?

02.02 Steven Vandeput, ministre: Madame la présidente, monsieur Pirlot, vu la nature de vos questions, il aurait peut-être été plus opportun de les traiter par écrit. Je propose pour plus de clarté et de lisibilité, de remettre les données chiffrées qui se présentent sous forme de tableau auprès du secrétaire de la commission.

Mais je voudrais tout d'abord préciser qu'il n'existe pas de cadre linguistique pour les militaires. Il existe néanmoins une règle de gestion préconisant une répartition linguistique, comme dans la commission de la précédente législature, de 40 % de francophones et de 60 % de néerlandophones. Depuis ma prise de fonction, les recommandations du parlement en la matière sont prises en considération lors de chaque événement qui impacte l'équilibre

02.01 Sébastien Pirlot (PS): Op 13 juni is er een bevorderingscomité bijeengekomen. Op welke manier werd er sinds uw aantreden gevolg gegeven aan de aanbevelingen van het Parlement met betrekking tot het taalevenwicht in het leger? Hoe was de verdeling tussen Frans- en Nederlandstaligen voor de graden van luitenant-generaal, generaal-majoor, brigadegeneraal, kolonel en luitenant-kolonel, en bij de recent toegewezen plaatsen in het kader van de opleiding van de derde cyclus – hogere stafopleiding voor het academiejaar 2016-2017?

Heeft het bevorderingscomité rekening gehouden met de aanbeveling dat het leger in elke personeelscategorie tot een verhouding van 60 % Nederlandstalige en 40 % Franstalige militairen moet trachten te komen?

02.02 Minister Steven Vandeput: Teneinde meer duidelijkheid te scheppen, zal ik de cijfers in tabelvorm aan de commissie-secretaris overhandigen. Eigenlijk bestaat er geen taalkader voor de militairen, wel een beheersregel die in een 60/40-verdeling per taalrol voorziet. Sinds mijn aantreden wordt er bij elke gebeurtenis die het taalevenwicht beïnvloedt met de aanbevelingen van het Parlement rekening

linguistique.

Il est primordial de préciser que le premier critère pour l'avancement est la compétence. Le haut comité du 13 juin 2016 a recommandé un francophone au grade de vice-amiral, trois francophones au grade de général-major, deux néerlandophones au grade de général-major et un néerlandophone au grade d'amiral de division.

En ce qui concerne les lieutenants-colonels ou capitaines de frégate, vingt-quatre néerlandophones et dix-neuf francophones ont été recommandés pour être promus au grade de colonel ou capitaine de vaisseau. C'est le 26 juin qu'ils ont pris leur fonction. Quant aux septante-deux majors ou capitaines de corvette, quarante-deux néerlandophones et vingt-sept francophones ont été recommandés pour être promus au grade de lieutenant-colonel ou capitaine de frégate.

J'en viens aux postes à responsabilités. Dans la presse, et plus particulièrement dans *Paris Match*, il me semble, le terme "à responsabilités" a été utilisé. Ce terme est relatif et plein de nuances. Prenons à titre d'exemple les quatre postes de commandant de composante qui sont occupés par deux généraux francophones et deux généraux néerlandophones. Les deux adjoints du responsable des opérations sont deux généraux francophones.

Pour pouvoir être nommé général, un colonel doit disposer de la connaissance approfondie de la seconde langue nationale. Les examens linguistiques à cet effet, qu'ils soient écrits ou oraux, sont corrigés suivant des critères prédéfinis et l'évaluation est, par conséquent, objective. Outre cette connaissance linguistique, les généraux sont choisis par des comités d'avancement. Ceux-ci sont chargés de désigner parmi les candidats ceux qu'ils jugent les plus aptes à exercer les fonctions du grade supérieur. Il s'agit donc d'un examen des compétences ou, en d'autres mots, d'une comparaison des titres et mérites des candidats.

Pour ce faire, les comités apprécient les aptitudes professionnelles, morales, caractérielles et physiques des candidats, ceci conformément à l'arrêté ministériel du 31 mars 1971 relatif à la composition et au fonctionnement des comités d'avancement. (...)

De manière exhaustive, au 1er janvier, la répartition linguistique des généraux était de 61 % de néerlandophones et 39 % de francophones. Au 1er mai, la situation était identique et au 1er octobre prochain, je suivrai rigoureusement les recommandations de la commission de suivi de l'emploi des langues dans le domaine de la Défense, de cette dernière législature.

gehouden.

Bekwaamheid is het belangrijkste criterium voor een bevordering.

Het bevorderingscomité heeft op 13 juni een Franstalige aanbevelen voor de graad van viceadmiraal, drie Franstaligen voor de graad van generaal-majoor, twee Nederlandstaligen voor de graad van generaal-majoor en een Nederlandstalige voor de graad van divisieadmiraal. Er werden 43 luitenant-kolonels of fregatkapiteins gunstig aanbevelen voor bevordering in de graad van kolonel of kapitein-ter-zee, onder wie 19 Franstaligen, met ingang op 26 juni. Er werden 72 majoors of korvetkapiteins gunstig aanbevelen voor bevordering in de graad van luitenant-kolonel of fregatkapitein.

De vier posten van bevelhebber van een component worden bekleed door twee Franstalige en twee Nederlandstalige generaals. De twee adjuncten van de verantwoordelijke voor de operaties zijn Franstalige generaals. Een kolonel moet een goede kennis van de tweede taal hebben om tot generaal te worden bevorderd. De schriftelijke of mondelinge taalexamens worden verbeterd volgens vooraf vastgelegde criteria. De evaluatie is dus objectief.

Bevorderingscomités moeten de kandidaten aanwijzen die het meest geschikt zijn om de functies van de hogere graad uit te oefenen.

De bevorderingscomités beoordelen de professionele, lichamelijke en morele hoedanigheden van de kandidaten, overeenkomstig het ministerieel besluit van 31 maart 1971.

Op 1 januari was de taalverhouding bij de generaals 61 % Nederlandstaligen en 39 % Fransstaligen. Op 1 mei was de situatie identiek. Ik zal toezien op de

strikte toepassing van de aanbevelingen van de werkgroep voor het taalevenwicht bij het leger.

02.03 Sébastien Pirlot (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse complète. Un seul regret, c'est que vous lisiez *Paris Match!*

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

03 Questions jointes de

- M. Olivier Maingain au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'usage de la force par les militaires dans le cadre de l'opération *Vigilant Guardian*" (n° 12115)
- M. Philippe Pivin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les plaintes à l'encontre de militaires en mission de sécurisation de nos espaces publics" (n° 12625)

03 Samengevoegde vragen van

- de heer Olivier Maingain aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het gebruik van geweld door militairen in het kader van operatie-Vigilant Guardian" (nr. 12115)
- de heer Philippe Pivin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "klachten tegen militairen die de publieke ruimte beveiligen" (nr. 12625)

03.01 Philippe Pivin (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, je ne crois pas qu'il soit utile de rappeler l'importance des missions de soutien de nos militaires auprès des services de police dans le cadre de la sécurisation des espaces publics et de la protection de l'ensemble de nos concitoyens, depuis le début de l'année 2015. Comme vous le savez, depuis des années, cette proposition de soutien à la sécurité par nos militaires a été formulée par ma formation politique, le MR. Elle est aujourd'hui opérationnelle et constitue un apport considérable et indéniable en cette période difficile.

C'est dès lors avec étonnement que j'ai pu observer que, selon des informations récemment publiées – et ce n'était pas dans *Paris Match!* – un certain nombre de plaintes auraient été déposées à l'encontre de nos militaires et concerneraient, semble-t-il, des militaires ayant outrepassé leurs compétences dans le cadre de l'accompagnement de nos policiers. Bien sûr, si des infractions ont été commises, elles devront être sanctionnées. Cependant, il me paraît important que nous puissions vous entendre à ce sujet parce que je ne souhaiterais pas qu'un climat malsain se développe et qu'on jette le discrédit sur un corps, l'ensemble des militaires, qui mérite au contraire notre total soutien tant il est vrai qu'il est fort sollicité sur des théâtres d'opérations que ce soit en Belgique ou à l'étranger.

Monsieur le ministre, pourriez-vous nous indiquer s'il est exact que des plaintes ont été déposées à l'encontre de militaires en mission de sécurisation de nos espaces publics depuis l'année 2015? Si oui, combien? Ces plaintes visent-elles des actes qui auraient été posés par les militaires lorsque ceux-ci étaient accompagnés par des policiers?

Est-il exact que vos services ont été contactés par certains syndicats demandant une clarification du périmètre de compétences des militaires dans le cadre de leur mission de sécurisation de nos espaces publics? Enfin, vos services ont-ils réalisé une analyse de cette situation? Des règles légales ont-elles été, le cas échéant,

03.01 Philippe Pivin (MR): Sinds het begin van 2015 staan militairen de politiediensten bij in hun taak om burgers te beschermen. Daar heeft mijn fractie ontegensprekelijk toe bijgedragen.

Klopt het dat er klachten werden ingediend tegen deze militairen die de publieke ruimte beveiligen? Zo ja, hoeveel klachten? Gaat het over daden die werden gepleegd door militairen in het bijzijn van politieagenten? Werden uw diensten gecontacteerd door vakbonden om het bevoegdheidsgebied van de militairen met deze opdracht te preciseren? Hebt u de situatie onderzocht? Hebben uw diensten op de regels gewezen?

Als er inbreuken werden gepleegd, moeten die uiteraard worden gesanctioneerd, maar ik wil vermijden dat een volledig korps in diskrediet wordt gebracht, terwijl het onze absolute steun verdient.

rappelées par vos services, éventuellement par voie de circulaire?

03.02 Steven Vandeput, ministre: Monsieur Pivin, le fondement juridique de l'engagement des militaires en appui des forces de la police fédérale, dans le cadre de la lutte contre la menace terroriste, a largement été détaillé lors des différentes commissions de la Défense, entre autres durant celle du 25 février 2015.

En ce qui concerne les formations des militaires engagés, ces derniers doivent être certifiés pour l'emploi des armes létales et non létales dont ils disposent. Le personnel reçoit également des briefings sur les règles d'engagement avant et au cours de chaque déploiement.

Ces briefings reprennent les conditions dans lesquelles les militaires peuvent utiliser la force. De plus, lors d'une réunion de coordination hebdomadaire, l'état-major et tous les commandants de détachement étudient, entre autres, les événements ou incidents afin que chaque participant puisse bénéficier des leçons et que la formation soit adaptée aux besoins.

En vertu de l'article 96 de la loi du 20 mai 1994 relative au statut du personnel de la Défense, le militaire ou l'ancien militaire qui est cité en justice ou contre lequel l'action publique est intentée pour des actions commises dans l'exercice de ses fonctions, bénéficie de l'assistance en justice d'un avocat à charge de l'État.

En ce qui concerne les plaintes déposées à l'encontre des militaires engagés dans cette mission, mon département a connaissance de trois plaintes déposées auprès des services de police. Deux des trois plaintes concernent des incidents lors desquels la police était présente. Jusqu'à présent, aucune plainte n'a donné lieu à des poursuites judiciaires.

Trois sessions d'information concernant l'opération *Vigilant Guardian* ont déjà été organisées pour les syndicats depuis le début de l'opération.

03.03 Philippe Pivin (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour ces précisions.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

04 Question de M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'industrie belge des drones" (n° 12223)

04 Vraag van de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de Belgische drone-industrie" (nr. 12223)

03.02 Minister Steven Vandeput: De rechtsgrond van de inzet van de militairen ter ondersteuning van de federale politie in het kader van de strijd tegen de terreurdreiging werd al uitvoerig besproken.

De ingezette militairen moeten gecertificeerd zijn om de dodelijke en niet-dodelijke wapens waarover zij beschikken te gebruiken. Voor en tijdens hun inzet wordt hun gewezen op de *rules of engagement*, de omstandigheden waarin en de voorwaarden waaronder ze geweld mogen gebruiken.

Elke week buigen de Defensiestaf en alle detachementscommandanten zich over de gebeurtenissen of incidenten om er lessen uit te trekken en de opleiding af te stemmen op de behoeften.

De militair of de ex-militair die in rechte wordt gedagvaard of tegen wie de strafvordering wordt ingesteld wegens daden gesteld in de uitoefening van zijn functies, heeft recht op rechtshulp van een advocaat ten laste van de Staat

Mijn departement is op de hoogte van drie klachten, waarvan er twee betrekking hebben op incidenten waarbij de politie aanwezig was. Tot nu toe heeft geen enkele klacht aanleiding gegeven tot rechtsvervolging.

Sinds het begin van de operatie *Vigilant Guardian* werden er drie informatievergaderingen georganiseerd voor de vakbonden.

04.01 Sébastien Pirlot (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, le secteur des drones est particulièrement actif dans notre pays. Il s'agit d'une politique industrielle en plein essor. Ainsi, le Parlement de Wallonie vient d'adopter à l'unanimité une résolution visant à soutenir le secteur, y compris dans ses applications militaires.

Pour rappel, le 22 décembre dernier, le gouvernement a adopté un pré-projet de plan stratégique prévoyant plusieurs achats militaires dont six drones (deux en 2021 et quatre en 2030).

Monsieur le ministre, dans le cadre de ce plan stratégique et des achats militaires qu'il prévoit, votre département a-t-il pris ou prendra-t-il contact avec les entités fédérées afin de maximaliser les synergies industrielles mais également avec les secteurs économiques de notre pays, actifs dans ce domaine? Dans le cadre plus précis de votre projet d'acquérir des drones, est-il dans votre intention de prendre des initiatives vis-à-vis de ce secteur industriel particulièrement actif en Belgique? Quel type de drones comptez-vous acquérir?

04.02 Steven Vandeput, ministre: Madame la présidente, cher collègue, il s'agit de drones MALE (Moyenne Altitude Longue Endurance).

La concrétisation de l'acquisition des drones est en préparation à l'état-major, conformément à la décision du cabinet restreint du 22 décembre 2015 visant à équiper la défense avec du matériel efficace et orienté vers l'avenir.

Dans le cadre de la préparation de ce dossier, comme c'est d'ailleurs le cas pour tous les autres programmes d'investissement planifiés, des contacts réguliers avec les industries belges et européennes seront pris afin de connaître les possibilités de ces dernières.

Vous comprendrez que vu les différentes réformes de l'État, les Régions seront impliquées dans ce processus.

04.03 Sébastien Pirlot (PS): Madame la présidente, je remercie le ministre pour sa réponse.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

05 Question de M. Stéphane Crusnière au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la présence de militaires des forces armées de la RDC dans des sites miniers" (n° 12155)

05 Vraag van de heer Stéphane Crusnière aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de aanwezigheid van soldaten van het leger van de DRC op mijnsites" (nr. 12155)

05.01 Stéphane Crusnière (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, dans le cadre des auditions consacrées à l'Afrique centrale en commission des Relations extérieures, nous avons auditionné l'institut IPIS qui est un institut de recherche indépendant pour la paix et le développement.

Lors de cette audition, les représentants de cet institut nous ont notifié une forte présence de militaires des forces armées de RDC sur tous

04.01 Sébastien Pirlot (PS): De dronesector kent een sterke groei in ons land. Het Waals Parlement heeft een resolutie aangenomen om die nieuwe technologie – en de militaire toepassingen ervan – te ondersteunen en de regering heeft een ontwerp van strategisch plan goedgekeurd dat in militaire aankopen van drones voorziet.

Zal uw departement de deelgebieden en de economische wereld contacten om zoveel mogelijk industriële synergieën te ontwikkelen? Zult u in het kader van de geplande aankoop van drones initiatieven nemen ten aanzien van die sector, die in opmars in België? Wat voor drones zult u aankopen?

04.02 Minister Steven Vandeput: Naar aanleiding van de beslissing van het kernkabinet van 22 december 2015 wordt het dossier voor de aankoop van drones door de staf voorbereid. In dat kader zullen er contacten worden gelegd met de Belgische en Europese industrie. Ook de Gewesten zullen bij dat proces worden betrokken.

05.01 Stéphane Crusnière (PS): De International Peace Information Service (IPIS) meldde ons dat het Congolese leger in groten getale aanwezig is op de mijnsites van het land en dat talrijke militairen er grondstoffen ontginnen en verhandelen. Dat machtsmisbruik is

les sites miniers et que de nombreux militaires exploitaient et commercialisaient ces matières premières.

Ces exactions sont bien connues et sont reconnues comme étant illégales par les codes militaire et minier congolais. Les militaires ne sont toutefois pas jugés et condamnés, souvent par manque de moyens de la justice militaire compétente en RDC pour de telles matières.

Monsieur le ministre, la Belgique a toujours accordé beaucoup d'importance, dans le cadre d'une approche 3D, à la formation des militaires congolais mais aussi à leur *empowerment*. La lutte contre les minerais des conflits pourrait donc également passer par des initiatives en matière de moyens pour la justice militaire. Quelles initiatives pourraient-elles être prises selon vous au niveau belge, européen ou international (en particulier la MONUSCO) pour mettre fin à cette impunité?

05.02 Steven Vandepuit, ministre: Madame la présidente, monsieur Crusnière, la justice militaire congolaise est un des piliers du secteur de la sécurité qui doit être réformé en profondeur avec l'aide de la communauté internationale. Cela permettra de lutter efficacement contre le sentiment d'impunité qui anime certains militaires congolais.

En raison de son expertise, des moyens dont elle dispose ainsi que de son mandat, la MONUSCO est l'organisation la plus à même de fournir l'assistance nécessaire. L'Union européenne, pour sa part, reste engagée en République démocratique du Congo par le biais du Fonds européen de développement (FED) et l'Instrument contribuant à la stabilité et la paix (IcSP).

Enfin, depuis la suppression de ses juridictions militaires, la Défense belge n'a plus qu'une expertise réduite dans ce domaine. Lors des formations données dans le cadre du programme de partenariat militaire, elle veille cependant à systématiquement sensibiliser les militaires congolais aux droits des conflits armés. Elle forme également régulièrement des experts en la matière.

05.03 Stéphane Crusnière (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse.

Je suis effectivement persuadé que la justice militaire doit aussi être réformée comme beaucoup d'autres choses en RDC et je partage aussi votre avis sur le fait que la MONUSCO est peut-être la plus à même pour les aider en la matière. Comme je l'ai déjà fait, j'en appelle, dans le cadre des organisations futures des élections en RDC à travailler et à contribuer aussi pour aider la MONUSCO dans ses différentes missions, que ce soit pour lutter contre cette impunité mais aussi pour l'organisation des élections, toujours dans le respect bien entendu de la commission Rwanda.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

06 Questions jointes de

- Mme Kattrin Jadin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'avenir de l'IRMEP à Eupen" (n° 12235)
- Mme Kattrin Jadin au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les frais de

algemeen bekend, maar de militairen worden zelden veroordeeld.

Hoe kan men op Belgisch, Europees of internationaal niveau zorgen voor meer middelen voor de Congolese militaire rechtbanken, om zo een einde te maken aan die straffeloosheid?

05.02 Minister Steven Vandepuit: Het Congolese militaire gerecht moet met de hulp van de internationale gemeenschap grondig worden hervormd. MONUSCO is de meest geschikte organisatie die de nodige bijstand kan verlenen. De EU blijft betrokken in Congo via het Europees Ontwikkelingsfonds. De Belgische Defensie heeft nog maar een beperkte expertise op dat vlak, maar ze sensibiliseert de Congolese militairen voor het kriegsrecht in gewapende conflicten en leidt regelmatig experts op.

05.03 Stéphane Crusnière (PS): MONUSCO is wellicht inderdaad het best geplaatst om te helpen bij de hervorming van het militaire gerecht in Congo. Ik hoop dat we daartoe ons steentje kunnen bijdragen.

fonctionnement de l'IRMEP" (n° 12353)

- Mme Sybille de Coster-Bauchau au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la fermeture de la base de Beauvechain" (n° 12360)
- Mme Sybille de Coster-Bauchau au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la fermeture de la base de Beauvechain" (n° 12379)
- M. Stéphane Crusnière au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la fermeture de la base de Beauvechain" (n° 12700)

06 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Kattrin Jadin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de toekomst van het KMILO te Eupen" (nr. 12235)
- mevrouw Kattrin Jadin aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de werkingskosten van het KMILO" (nr. 12353)
- mevrouw Sybille de Coster-Bauchau aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de sluiting van de basis van Bevekom" (nr. 12360)
- mevrouw Sybille de Coster-Bauchau aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de sluiting van de basis van Bevekom" (nr. 12379)
- de heer Stéphane Crusnière aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de sluiting van de basis van Bevekom" (nr. 12700)

06.01 Kattrin Jadin (MR): Monsieur le ministre, je souhaiterais faire le point avec vous sur l'Institut royal militaire d'éducation physique (l'IRMEP) situé à Eupen, que vous connaissez je pense. Il s'agit en effet de l'unique centre de compétences pour l'enseignement continu du sport pour les militaires de toutes les unités de la Défense. L'IRMEP a notamment pour mission de former les sous-officiers et volontaires qui auront la charge de donner les cours sportifs dans leur unité.

Monsieur le ministre, pouvez-vous m'informer du montant au titre des frais généraux de fonctionnement de l'Institut royal militaire d'éducation physique d'Eupen?

Par ailleurs, je souhaiterais vous remémorer votre réponse suite à une question orale que je vous adressais au début 2015. Vous aviez été très clair en m'expliquant que votre objectif n'était pas de fermer cette caserne, mais bien d'en optimiser l'efficacité et que le plan stratégique de la Défense allait y répondre.

Pour rappel, la caserne d'Eupen est une institution d'importance majeure pour la ville ainsi que pour la Communauté germanophone, vu les collaborations étroites qu'elles entretiennent, notamment pour l'utilisation partagée des infrastructures existantes, tant au complexe Schönefeld qu'à Bellmerin. C'est une caserne qui a été déclarée neutre, où il n'y a donc plus d'armes à feu. Une partie a pu être ouverte à l'utilisation civile. C'est une réussite, monsieur le ministre, puisqu'à ce jour, la ville d'Eupen loue environ 40 % de ces installations sportives pour les clubs et associations de la commune.

Vous savez que la ville et la communauté ont toujours été enclines au dialogue pour renforcer encore davantage le partenariat avec l'IRMEP. Un renforcement du partenariat permettrait, entre autres, d'alléger la charge financière des investissements en termes d'infrastructure qui s'imposent à la Défense, tout en maintenant la qualité de la formation sportive militaire actuellement dispensée à Eupen.

Je pense d'ailleurs que tant la ville d'Eupen que la Communauté germanophone vous ont fait part de leur disponibilité et de leur

06.01 Kattrin Jadin (MR): Het Koninklijk Militair Instituut voor Lichamelijke Opvoeding (KMILO) in Eupen is het enige expertisecentrum voor sportonderricht voor militairen van alle eenheden van Defensie. Er worden opleidingen gegeven aan onderofficieren en vrijwilligers die in hun eenheid sportlessen geven.

Hoeveel bedragen de algemene werkingskosten van het KMILO?

In 2015 hebt u me gezegd dat het niet uw bedoeling was om deze kazerne te sluiten maar om ze efficiënter te maken. Deze kazerne is van groot belang voor de stad en de Duitstalige Gemeenschap, gelet op de onderlinge samenwerking voor het gedeelde gebruik van de bestaande infrastructuur. Eén deel van de kazerne werd opengesteld voor civiel gebruik. De stad Eupen huurt ongeveer 40 % van de sportvoorzieningen.

De stad Eupen en de Duitstalige Gemeenschap hebben u laten weten dat ze willen blijven investeren in die infrastructuur. Ik heb ook begrepen dat de voetbalclub Eupen zou geïnteresseerd zijn in een partnerschap.

Kan u mij bevestigen dat het KMILO in Eupen nog een toekomst heeft? Werd er reeds

volonté de continuer à investir dans ces infrastructures. J'ai aussi cru comprendre, monsieur le ministre, que le club de football d'Eupen, qui va évoluer en première division à partir du 1er août, ce dont nous nous réjouissons très fortement à Eupen, serait également intéressé par un partenariat en vue de pouvoir utiliser davantage ces infrastructures.

Monsieur le ministre, à la lumière de ce qui précède, pouvez-vous me réaffirmer qu'il existe un avenir pour l'IRMEP à Eupen? Un partenariat a-t-il déjà été discuté lors de votre rencontre avec les autorités sur place? Quel en est le résultat?

Je vous écouterai avec une attention toute particulière.

06.02 Stéphane Crusnière (PS): Monsieur le ministre, il y a plusieurs mois déjà, je vous avais interrogé sur l'éventuelle fermeture de la base de Beauvechain. Vous m'aviez dit à l'époque qu'aucune décision n'avait été prise sur les fermetures des casernes. Je me permets de revenir vers vous car de nouveau, certaines rumeurs persistantes évoquent une fermeture imminente de celle-ci, ce qui suscite quelques inquiétudes, comme vous vous en doutez.

Dès lors, monsieur le ministre, alors que votre plan stratégique est toujours en préparation, pouvez-vous me préciser quel avenir vous envisagez pour la base militaire de Beauvechain? Va-t-elle être maintenue, réaffectée ou tout simplement fermée? Cette question sera-t-elle tranchée dans le cadre du plan stratégique? Dans le même ordre d'idées, pouvez-vous me dire quel avenir vous envisagez pour la pharmacie militaire de Nivelles qui a aussi prouvé ses compétences? Cette décision figurera-t-elle aussi dans votre plan stratégique tant attendu?

06.03 Steven Vandeput, ministre: Madame Jadin, monsieur Crusnière, le cadre du plan stratégique de la Défense a en effet été approuvé par le gouvernement en décembre dernier. L'implémentation du plan et les mesures concrètes d'exécution doivent cependant encore être déterminées après concertation avec les autres partis de la coalition de la majorité fédérale en vue de parvenir à un texte de consensus. L'avenir des quartiers de la Défense sera discuté au sein du gouvernement dans la foulée de l'exécution du plan. Les autorités locales en seront informées en temps utile.

Madame Jadin, sur base annuelle, les frais de fonctionnement de l'Institut royal militaire d'éducation physique s'élèvent en moyenne à 2 200 000 euros pour le personnel, 220 000 euros pour le fonctionnement du site et 28 000 euros pour les frais spécifiques liés à la formation sportive, soit un total d'environ 2,5 millions.

06.04 Katrin Jadin (MR): Monsieur le ministre, en effet, c'est un coût. Le coût fixe du personnel concerne l'ensemble de la Défense. Les frais de fonctionnement relatifs à l'IRMEP sont finalement faibles, j'en suis positivement surprise. J'ai bien entendu que vous disiez que les choses ne sont pas encore définitivement tranchées en ce qui concerne les futures implémentations à la suite de l'exécution du plan stratégique.

een partnerschap besproken met de lokale overheid?

06.02 Stéphane Crusnière (PS): Er doen hardnekkige geruchten de ronde over een sluiting van de basis van Bevekom.

Kan u mij verduidelijken hoe u de toekomst van deze militaire basis en van de militaire apotheek in Nijvel ziet? Zullen deze beslissingen in uw strategisch plan worden opgenomen?

06.03 Minister Steven Vandeput: Het kader van het strategisch plan van Defensie werd goedgekeurd door de regering, maar de implementatie en de concrete uitvoeringsmaatregelen moeten nog worden vastgelegd. De regering zal de toekomst van de kwartieren van Defensie bespreken naar aanleiding van de uitvoering van het plan.

De werkingskosten van het KMILO bedragen op jaarbasis gemiddeld 2 200 000 euro voor het personeel, 220 000 euro voor de werking van de site en 28 000 euro voor de kosten van de sportopleiding.

06.04 Katrin Jadin (MR): Ik geef het KMILO niet op, wees daar maar zeker van. Een partnerschap zou het voortbestaan garanderen van deze instelling die de hele regio niet wil zien verdwijnen.

Soyez assuré, monsieur le ministre, qu'en ce qui concerne l'IRMEP, je ne baisserai pas les bras. Je pense vous avoir déjà fourni des arguments précis et convaincants pour donner la possibilité de laisser s'implanter un partenariat qui permettrait la pérennité de cette institution à laquelle l'ensemble de la région tient. Quelques années pour permettre cette implémentation, et à ce partenariat de porter ces fruits me semble un choix très judicieux.

06.05 Stéphane Crusnière (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour ces informations qui ne constituent pas une réponse concrète.

De nouveau, de semaine en semaine, on reporte cette implémentation de plan stratégique. Nous ne disposons d'aucun calendrier clair. Pendant ce temps, l'inquiétude est grande dans les casernes, qu'il s'agisse de Beauvechain, de Nivelles ou autres.

J'aurai une suggestion à vous faire.

J'ai cru entendre que les discussions budgétaires allaient être reportées, alors qu'une planification avait été établie d'ici la fin juillet. Peut-être le gouvernement récupèrera-t-il un peu de temps puisque les discussions reprendront à la rentrée. Je vous demanderai donc de peser de tout votre poids pour remplacer les discussions budgétaires par des discussions relatives au plan stratégique de la Défense. Certes, je n'ignore pas que le consensus est difficile à trouver mais vous pourriez profiter de cette opportunité du temps libre dont dispose le gouvernement, étant donné qu'il ne doit plus discuter du budget. Sachez que moi aussi, je resterai attentif au devenir tant de la base de Beauvechain que de la pharmacie militaire de Nivelles.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

07 Question de M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le Sommet de l'OTAN de Varsovie" (n° 12262)

07 Vraag van de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de NAVO-top in Warschau" (nr. 12262)

07.01 Sébastien Pirlot (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, comme vous le savez, un important sommet de l'OTAN se tiendra à Varsovie les 8 et 9 juillet prochains. Durant ce sommet de Varsovie, les chefs d'État et de gouvernement des pays de l'OTAN "traceront la voie pour l'adaptation de l'Alliance au nouvel environnement de sécurité, afin que l'OTAN reste prête à défendre tous les alliés contre toute menace, d'où qu'elle vienne". Il semblerait que notre pays devrait également profiter de cette occasion pour, enfin, présenter son plan stratégique qui doit fixer les contours et les ambitions de l'armée belge à l'horizon 2030.

J'aimerais dès lors, monsieur le ministre, vous poser quelques questions.

D'un point de vue militaire, quelles seront les positions de notre pays durant ce sommet? Votre plan stratégique complet sera-t-il fin prêt avant la tenue de ce sommet? Ce plan prévoit-il la part du PIB consacrée par notre pays à la Défense, sous ce gouvernement?

Het zou een verstandige beslissing zijn indien men dat mogelijke partnerschap enkele jaren tijd zou gunnen om resultaten te boeken.

06.05 Stéphane Crusnière (PS): U stelt de uitvoering van het strategisch plan nogmaals uit en ondertussen groeit de bezorgdheid in de kazernes.

Als de regering de begrotingsbespreking tot september verdaagt, stel ik voor dat u die tussenperiode aangrijpt om de besprekingen te agenderen en een consensus over het strategisch plan te bereiken.

07.01 Sébastien Pirlot (PS): Het doel van de volgende NAVO-top in Warschau is het bondgenootschap aan te passen aan de nieuwe veiligheidsomgeving. Op die top zou België zijn strategisch plan moeten voorstellen, waarin de contouren en ambities van het Belgische leger tot 2030 worden aangegeven.

Welke standpunten zal ons land in militair opzicht innemen op die top?

Zal het strategisch plan volledig klaar zijn? Wordt er in dat plan vermeld hoeveel procent van het

bnp ons land aan Defensie zal besteden onder deze regering?

07.02 Steven Vandeput, ministre: Monsieur le président, monsieur Pirlot, de façon générale, la Défense belge s'inscrira dans un consensus préalablement négocié par notre délégation au sein de l'OTAN. En particulier et d'un point de vue militaire, la Belgique veillera à un statu quo des coûts relatifs au personnel et au fonctionnement de l'OTAN, ceux-ci étant à charge du budget de la Défense. La Belgique donnera sa contribution dans la mise en œuvre des décisions prises lors du sommet. Par ailleurs, la Défense belge continuera à promouvoir une coopération étroite entre l'OTAN et l'Union européenne.

En ce moment, le texte du plan stratégique de la Défense est en phase de négociation au niveau du gouvernement.

07.02 Minister **Steven Vandeput**: België zal zich voegen naar de consensus die vooraf bereikt werd door onze vertegenwoordigers bij de NAVO na de nodige onderhandelingen.

Uit een militair oogpunt zal België erop toezien dat de status-quo wordt gehandhaafd qua personeels- en werkingskosten van de NAVO, aangezien die kosten ten laste komen van de begroting van Defensie.

De Belgische Defensie zal voorts een nauwe samenwerking tussen de NAVO en de Europese Unie blijven aanmoedigen.

Er wordt momenteel in de regering onderhandeld over de tekst van het strategisch plan.

07.03 Sébastien Pirlot (PS): Qu'en est-il de la part du PIB consacrée par notre pays à la Défense?

07.04 Steven Vandeput, ministre: En ce moment, le texte du plan stratégique est en phase de négociation au niveau du gouvernement.

07.05 Sébastien Pirlot (PS): Je vous remercie pour cette non-réponse.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de transparantie van operatie Desert Falcon" (nr. 12278)

08 Question de M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la transparence relative à l'opération Desert Falcon" (n° 12278)

08.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, op 5 mei publiceerde de Britse organisatie Airwars een rapport waaruit blijkt dat België het op één na minst transparante land is van de anti-IS-coalitie op het vlak van luchtbombardementen. Nochtans is publieke transparantie in dezen belangrijk, ondanks de militaire geheimhouding die de regering zo vaak inroept. Binnen de coalitie waarvan België deel uitmaakt, geldt dat ieder land individueel aansprakelijk is voor de zogenaamde *collateral damage* – burgerslachtoffers – die het veroorzaakt.

U zegt dat er tussen oktober 2014 en juli 2015 nul burgerslachtoffers gevallen zijn. Wij weten natuurlijk dat dit de betrachting is van de regering en van het leger. Dat valt echter niet zo gemakkelijk te controleren als u en uw voorganger steeds beweren. Van minstens 20

08.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Un rapport britannique montre que la Belgique est, à une exception près, le pays le moins transparent de la coalition anti-EI sur le plan des frappes aériennes. Le ministre dit qu'aucune victime civile n'est à déplorer entre octobre 2014 et juillet 2015, ce qui n'est guère commode à contrôler. Les responsabilités d'au moins vingt bombardements ayant fait des victimes civiles ne sont en effet pas établies.

bombardementen met burgerslachtoffers staat immers niet vast wie ze heeft uitgevoerd. Daarnaast kan meer openheid ook een wapen zijn in het tegengaan van propaganda door IS.

Daarom heb ik een aantal vragen voor u, zeker nu we onze luchtoperaties boven Syrië zullen aanvatten.

Bent u bereid om wekelijks of tweewekelijks statistieken over onze luchtoperaties publiek bekend te maken, inclusief het aantal luchtaanvallen, opgesplitst per type missie? Indien nee, waarom niet? Voor alle duidelijkheid: ik heb het hier niet over het vrijgeven van patrouilles, operaties en vluchten die we nog moeten uitvoeren. Ik bedoel informatie over zaken die achter de rug zijn.

Bent u daarenboven bereid om toelichting te geven bij individuele luchtbombardementen door Belgische vliegtuigen? Dit omvat de aard van het doelwit, de datum en de locatie van afgelopen acties. Dit in lijn van de *best practices* bij coalitiepartners zoals Canada en het Verenigd Koninkrijk, en om een controle op eventuele burgerslachtoffers mogelijk te maken.

Op welke andere manieren bent u van plan werk te maken van meer publieke transparantie, dus niet alleen in de besloten commissie over de opvolging van legeroperaties?

08.02 Minister **Steven Vandeput**: Ik ga eerst en vooral een niet-ontwijkend, politiek antwoord geven; het is belangrijk dat te noteren in het verslag.

Volgens mijn informatie zijn er door onze bijdrage aan de internationale coalitie tot nu toe geen burgerslachtoffers gevallen. Daar ben ik heel duidelijk over. Ik ga ervan uit dat die informatie correct is.

Door de aard van het conflict kiest Defensie ervoor om het publiek correct te informeren, evenwel zonder details vrij te geven die mogelijk een negatieve impact hebben op de binnenlandse veiligheid en de veiligheid van het ontpoode detachement. Dat betekent, enerzijds, dat Defensie persmomenten organiseert waarbij vooral kwantitatieve informatie wordt gegeven over het aantal vliegreuen, het aantal *sorties*, het aantal kinetische acties, het type van opdrachten, de regels van de inzet en dergelijke meer. Anderzijds, houdt dit in dat gevoelige informatie zoals het toelichten van individuele luchtbombardementen, informatie betreffende de aantallen en het type van de gebruikte bommen, enkel gecommuniceerd wordt tijdens de opvolgingscommissie voor de buitenlandse operaties, dus achter gesloten deuren.

Dat is een werkwijze die volgens mij ruimschoots voldoet aan de eisen die daaromtrent worden gesteld.

Ik ga mij onthouden van enig commentaar over de herkomst en de wijze van samenstelling van het rapport van de Britse organisatie Airwars.

Le ministre est-il prêt à publier des statistiques hebdomadaires ou bimensuelles des opérations aériennes passées et à donner des explications sur les frappes aériennes individuelles effectuées par des appareils belges? Comment le ministre entend-il œuvrer pour davantage de transparence en l'espèce? Une telle attitude pourrait aussi être une arme pour lutter contre la propagande de l'EI.

08.02 **Steven Vandeput**, ministre: Selon mes informations, notre contribution à la coalition internationale n'a fait aucune victime civile à ce jour.

La Défense souhaite informer correctement le grand public, sans toutefois donner de détails pouvant avoir des effets négatifs sur la sécurité intérieure et sur la sécurité du détachement déployé. La Défense organise dès lors des conférences de presse au cours desquelles elle fournit des informations principalement quantitatives sur le nombre d'heures de vol, le nombre de sorties, le nombre d'actions cinétiques, le type de missions et les règles d'engagement. Les informations sensibles concernant les bombardements aériens individuels ou le nombre et le type de bombes utilisées sont uniquement communiquées au cours des réunions de la commission spéciale chargée du suivi des missions à l'étranger, soit à huis clos. Il me semble judicieux de procéder de la sorte.

Je m'abstiens de tout commentaire au sujet du rapport de

l'organisation britannique Airwars.

08.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, om met dat laatste te beginnen, waarom wil u zich onthouden van commentaar op dat rapport? Ik begrijp dat eerlijk gezegd niet goed. Mevrouw de voorzitter, ik richt mij ook tot u. Ik denk dat dit een gereputeerde organisatie is die een goed rapport heeft opgesteld. Waarom onthoudt u zich van commentaar? Ik snap dat niet.

U verantwoordt uw handelswijze en u geeft te kennen deze niet te willen veranderen. Waarom doet België het dan zoveel slechter dan al die andere landen? Canada en het Verenigd Koninkrijk zijn landen die toch heel veel expertise en ervaring hebben inzake dergelijke operaties. Zij geven wel meer details vrij. Zij gaan er blijkbaar niet van uit dat dit een negatieve impact heeft op de veiligheid. Ik snap ook niet, eerlijk gezegd, waarom dat het geval zou zijn. Ik meen dat IS zelf zeer goed weet waar ze gebombardeerd worden als ze gebombardeerd worden. Daar is dat uiteraard publieke informatie.

Het publiek weet niet wat onze F-16's doen. Het publiek in andere landen weet dat veel beter. Dat zijn operaties bekostigd door de belastingbetaler.

Mevrouw de voorzitter, ik wil de vraag ook aan u stellen. Is er ruimte om dat rapport hier in het Parlement te bespreken?

De **voorzitter**: De commissie heeft al beslist om het rapport te bespreken. Er moet enkel nog een datum, na het reces, worden vastgelegd.

08.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Je ne comprends pas très bien cette dernière décision, car il s'agit d'une organisation réputée et d'un rapport valable. Le Canada et le Royaume-Uni communiquent davantage de détails. Ils ne partent visiblement pas du principe que la méthode en question aura des conséquences négatives pour la sécurité. Il s'agit d'opérations financées par le contribuable. Aurons-nous la possibilité de discuter du rapport en question au Parlement?

La **présidente**: La commission a déjà pris une décision en ce sens. Il ne reste plus qu'à fixer une date, après les vacances parlementaires.

08.04 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, kan u bij die bespreking aanwezig zijn?

08.04 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Le ministre sera-t-il présent?

08.05 Minister Steven Vandeput: Ik moet bekijken of mijn agenda dat toelaat, maar ik zal ervoor zorgen dat ik vertegenwoordigd ben.

08.05 Steven Vandeput, ministre: Je dois vérifier si mon agenda le permet mais dans la négative, je veillerai à me faire représenter.

08.06 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Dank u wel, mijnheer de minister.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

09 Question de Mme Julie Fernandez Fernandez au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'avenir de l'ERM" (n° 12086)

09 Vraag van mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de toekomst van de KMS" (nr. 12086)

09.01 Julie Fernandez Fernandez (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, en décembre dernier, le gouvernement présentait son plan stratégique pour la Défense nationale. Dans ce plan, tel que communiqué, ainsi que dans la présentation qui en a été réalisée devant notre assemblée, plusieurs aspects étaient cependant absents. D'ailleurs, nous l'avons déjà signalé à l'époque.

09.01 Julie Fernandez Fernandez (PS): In december heeft de regering haar strategisch plan voor Defensie voorgesteld. Dat was niet volledig: zo ontbrak de opleiding van de militairen, met

Il en était ainsi de l'important aspect "formation" de nos militaires et plus particulièrement des sous-officiers et officiers, et donc, *de facto*, de l'avenir de l'École Royale Militaire (ERM). Mon collègue Sébastien Pirlot vous a déjà interrogé sur ce sujet en mars dernier. Vous lui répondiez alors qu'une étude était menée sur le volet formation des militaires - dont celle de l'ERM - tout en soulignant que toutes les pistes restaient ouvertes. Cependant, nous sommes en juin. La rentrée académique 2016-2017 approche à grands pas et surtout des journées portes ouvertes à l'ERM ont déjà eu lieu avec un catalogue fixe de formations offertes aux futurs élèves.

Où en est l'étude sur une éventuelle réforme de la formation académique des sous-officiers et officiers? Au niveau des officiers, quel est l'avenir de l'École Royale Militaire? Celle-ci sera-t-elle maintenue en tant qu'institution à part entière dans son statut actuel? Son existence est-elle garantie à l'avenir ou explorez-vous d'autres pistes comme, par exemple, celle de recourir aux universités civiles pour assurer cette formation? Qu'en est-il au niveau des sous-officiers? La formation en 5 années - intégrée dans le système Bologne - est-elle garantie? L'ensemble des formations/cursus présentés lors des portes ouvertes est-il garanti pour la rentrée académique 2016-2017? Le site de l'ERM est-il garanti à l'avenir au parc du Cinquantenaire?

09.02 Steven Vandeput, ministre: Madame Fernandez Fernandez, l'étude sur la réforme de la formation académique des officiers et des sous-officiers est actuellement en cours au sein de la Défense.

Pour les sous-officiers, des décisions devraient être prises dans le futur plan sans remettre en question le principe de formation de base et continue, nécessaire pour acquérir et entretenir les compétences liées à cette catégorie de personnel. Après analyse approfondie de nombreuses pistes, la mise au point d'un nouveau programme pour officiers au sein de l'ERM a été privilégiée. Ce programme continuera à répondre à toutes les exigences du processus de Bologne et l'avenir de l'ERM et son site actuel ne sont pas remis en cause.

Concrètement, la formation des officiers polytechniques sera maintenue sur 5 ans, alors que le master en sciences sociales et militaires se donnera en 4 ans. Les cours des années de master seront dispensés en langue anglaise. Le nombre de cours en option a été réduit afin d'augmenter le rendement de la formation.

Ce nouveau programme sera implémenté dès la rentrée 2016-2017. Les textes légaux *ad hoc* sont en préparation.

Ce nouveau programme ne concerne que les candidats officiers qui seront incorporés à partir de cet été. Pour tout ceux qui suivent déjà leur formation à l'ERM, rien ne change. La direction des ressources humaines se chargera prochainement d'informer tous les postulants de ces changements de manière à maintenir une parfaite transparence.

Tenant compte des changements repris ci-dessus, toutes les formations présentées lors des journées portes ouvertes restent garanties.

inbegrip van de toekomst van de Koninklijke Militaire School (KMS). Tijdens de open dagen die intussen in de KMS plaatsvonden, werd echter wel een catalogus met de opleidingen die aan de toekomstige studenten worden aangeboden, voorgesteld.

Waar staat de studie over een hervorming van de academische opleiding van de onderofficieren en de officieren? Zal de KMS als volwaardige instellingen blijven bestaan? Bent u van plan een beroep te doen op de universiteiten om die opleiding te geven? Is de vijfjarige opleiding in het kader van het Bolognaproces voor de onderofficieren zeker? Worden de voorgestelde opleidingen in het volgende schooljaar met zekerheid georganiseerd?

09.02 Minister Steven Vandeput: De studie over de hervorming van de academische opleiding van de officieren en onderofficieren loopt. Aan het principe van een basisopleiding aangevuld met een voortgezette opleiding voor de onderofficieren wordt niet geraakt. Na analyse werd de voorkeur gegeven aan een nieuw programma voor de opleiding tot officier binnen de KMS. Het zal aan alle vereisten van het Bolognaproces beantwoorden. De toekomst van de KMS op de huidige site staat dus niet op de helling.

De opleiding van de officieren aan de faculteit Polytechniek blijft over vijf jaar lopen, het behalen van een master in de sociale en militaire opleidingen duurt vier jaar. De masterjaren worden in het Engels gegeven.

Dit nieuwe programma zal geïmplementeerd worden bij de start van het nieuwe schooljaar. De ad-hocwetteksten zitten in de pijplijn. Het nieuwe programma is enkel voor de kandidaat-officieren die deze zomer aan de opleiding beginnen. Alle opleidingen die

Est-ce que cela vous rassure ou vous met à l'aise?

tijdens de opendeurdag werden voorgesteld, blijven gewaarborgd.

09.03 Julie Fernandez Fernandez (PS): Me rassurer peut-être pas, mais par contre il en faut plus pour me mettre mal à l'aise, monsieur le ministre.

09.03 Julie Fernandez Fernandez (PS): Als de studie nog niet is afgerond, kunnen er dus nog wijzigingen komen?

J'ai bien compris et je vous remercie pour vos réponses relativement détaillées. Vous dites au début que l'étude est toujours en cours. Cela veut-il dire qu'il risque d'y avoir encore des modifications?

09.04 Steven Vandeput, ministre: Pour les sous-officiers.

09.04 Minister **Steven Vandeput**: Enkel voor de onderofficieren.

09.05 Julie Fernandez Fernandez (PS): Pour les sous-officiers. Pardon, je n'avais pas été attentive.

Je vous remercie, monsieur le ministre.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de Belgische intercepties op Russische vliegtuigen" (nr. 12160)

10 Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'interception par la Belgique d'avions russes" (n° 12160)

10.01 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, deze vraag sluit eigenlijk aan bij de vraag van de heer De Vriendt, die daarnet aan bod gekomen is.

10.02 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Top, u hebt precies wel veel tijd voor Facebook.

10.03 Alain Top (sp.a): Nee, dergelijke zaken worden mij gemeld.

10.03 Alain Top (sp.a): Le 30 mai, CNN a publié des photos de F-16 belges qui effectuaient une interception au cours d'une mission de l'OTAN. Ces photos auraient été publiées sur la page Facebook *The first squadron stingers*, qui a dans l'intervalle été supprimée.

Op 30 mei publiceerde CNN enkele foto's van Belgische F-16's die een interceptie uitvoeren op Russische vliegtuigen tijdens de Baltic Air Policing NAVO-missie. De foto's zouden op een Facebookpagina van de Belgische luchtmacht zijn verschenen. Momenteel is de genoemde Facebookpagina "The 1e squadron stingers" verwijderd. Op die webpagina zouden er effectief foto's van Russische geïntercepteerde vliegtuigen verschenen zijn.

S'agissait-il d'une page Facebook officielle de notre Composante Air? Les sites développés par nos militaires à l'étranger sur les réseaux sociaux font-ils toujours l'objet d'un contrôle? À combien de reprises a-t-il été nécessaire d'intervenir dans ce cadre au cours des deux dernières années?

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van de verschenen foto's?

Werd de genoemde Facebookpagina op uw vraag gewist?

Is de gewiste pagina een officiële Facebookpagina van onze Belgische luchtmacht?

Het is nogal opmerkelijk dat dergelijke foto's zomaar openbaar op Facebook kunnen verschijnen, terwijl de evaluaties van dergelijke missies steeds achter gesloten deuren plaatsvinden. Hebt u reeds een onderzoek geopend om te achterhalen wie beheerder was van de pagina? De foto's komen heel duidelijk vanuit Defensie zelf.

Worden sociaalnetwerksites van militairen in het buitenland nog

steeds gecontroleerd?

Hoeveel keer werd er de voorbije twee jaar reeds opgetreden tegen militairen in operaties die gevoelige informatie op sociaalnetwerksites plaatsen?

10.04 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Top, Defensie is zich zeer goed bewust van de problematiek van het verschijnen van gevoelige informatie op sociale netwerken. Het personeel van Defensie, en vooral het personeel dat in operatie vertrekt, wordt gewaarschuwd voor de risico's die daarmee gepaard gaan. Daarover heb ik trouwens al meer informatie gegeven in eerdere antwoorden.

De Facebookpagina waar u naar verwijst en waarop foto's van de interceptie van Russische vliegtuigen zijn verschenen, is geen officiële pagina van Defensie. Hoewel die foto's niet geclassificeerd zijn, hebben de beheerders van die pagina op eigen initiatief de betreffende foto's verwijderd na het verschijnen van het artikel op CNN. Wij hebben dus zelf geen actieve rol gespeeld.

De sociaalnetwerksites van het personeel van Defensie worden inderdaad nog altijd gemonitord door de Algemene Dienst Inlichtingen en Veiligheid. In de voorbije twee jaar is er vier keer actief opgetreden bij militairen die te gevoelige informatie hadden geplaatst op sociaalnetwerksites.

10.05 **Alain Top** (sp.a): Mijnheer de minister, u zegt dat u zelf niet actief hebt opgetreden tegen de beheerders, dat u de foto's niet zelf hebt verwijderd of niet gevraagd hebt om die te verwijderen. Mij is niet duidelijk of het nu al dan niet om gevoelige informatie ging. Aangezien er niet werd opgetreden tegen de bewuste beheerders van die pagina, lijkt het mij dat er meer informatie officieel is verspreid dan wat wij effectief achter gesloten deuren krijgen in de commissie voor de Opvolging van de Buitenlandse Zendingen.

10.06 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Top, ik heb de foto zelf niet gezien. Die foto toont inderdaad een interceptie. Waar, op welk moment, in welk gebied, die informatie werd niet gegeven. Daarom bevindt dat gegeven zich wat in een grijze zone.

Misschien is er hier en daar een piloot die graag eens zegt dat hij Russen heeft gezien. Is het nodig om dat op die manier vrij te geven? Ik denk het niet. Ik kan alleen zeggen dat we in voornoemd geval niet formeel actief hebben ingegrepen nadat die foto verschenen was. We hebben vastgesteld dat die pagina weg was. Waarschijnlijk zal toch iemand die persoon eraan herinnerd hebben dat er voor het vertrek op missie een aantal zaken zijn meegedeeld in verband met sociaalnetwerksites en heeft men ingezien dat het misschien niet zo verstandig is om dergelijke informatie op die manier te verspreiden.

10.07 **Alain Top** (sp.a): Ik heb daar twee opmerkingen bij.

Ten eerste, het verschijnen van die foto's geeft aan dat er misschien wel nood is aan nog duidelijkere richtlijnen aan alle militairen en betrokkenen over wat mag gepubliceerd worden en over de manier van omgaan met al dan niet gevoelige informatie. Er is nood aan duidelijkere en betere richtlijnen.

10.04 **Steven Vandeput**, ministre: La Défense est tout à fait consciente du problème que pose la présence d'informations sensibles sur les réseaux sociaux et prévient également son personnel des risques qui y sont liés. Même si ces photos n'étaient pas classifiées, les gestionnaires de la page Facebook – non officielle – les ont supprimées de leur propre initiative. Le Service Général du Renseignement et de la Sécurité (SGRS), qui surveille les sites du personnel de la Défense sur les réseaux sociaux, a dû intervenir à quatre reprises au cours des deux dernières années.

10.05 **Alain Top** (sp.a): Aucune action n'ayant été entreprise contre le groupe Facebook en question, il ne s'agissait peut-être pas d'informations sensibles cette fois. Les informations diffusées sont apparemment plus nombreuses que celles qui nous sont fournies à huis clos.

10.06 **Steven Vandeput**, ministre: La photo montrait effectivement une interception, sans toutefois indiquer ni le lieu ni le moment où elle s'est déroulée. Nous ne sommes pas intervenus car les photos avaient déjà été supprimées de la page Facebook.

10.07 **Alain Top** (sp.a): Cela prouve qu'il faut donner des instructions encore plus précises concernant l'utilisation d'informations sensibles ou non. Comme M. De Vriendt, je m'interroge lorsque je constate que les quoti-

Ten tweede, ik heb bedenkingen over wat achter gesloten deuren wordt meegedeeld. Hier is nog maar eens een voorbeeld van hoe informatie gewoon in de kranten of op een website van CNN verschijnt, die wij als parlements lid zelfs niet kennen. Ik geef hiermee aan dat de nood aan informatie, zowel bij parlementsleden als bij onze burgers, wel hoog is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Interpellatie van de heer Dirk Van der Maelen tot de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken over "de levensduurverlenging van onze F-16's" (nr. 158)

11 Interpellation de M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique sur "la prolongation de la durée de vie de nos F-16" (n° 158)

11.01 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de minister, ik wil eens terugkomen op een vraag die onze voorzitter, collega Grosemans, een paar weken geleden heeft gesteld. Het ging om wat men in het parlementair jargon een getelefoneerde vraag noemt, duidelijk afgesproken tussen het parlements lid en de minister. Om het in de termen van vandaag te houden, zou ik zeggen dat het een hele mooie voorzet was van de voorzitter, die goed werd ingekopt door de minister, waarna er applaus volgde op alle banken en men overging tot de orde van de dag. Helaas vind ik het nodig om op de vraag terug te komen, omdat ik meen dat we hier in het randgebied zitten van wat in de relatie tussen een minister en het Parlement oorbaar is.

Ik zal het verduidelijken.

Er waren meer vragen, maar ik beperk mij tot een concrete vraag van collega Grosemans. Ik citeer: "Bestaan er studies van de constructeur die een omschrijving geven van de veranderingen die zouden nodig zijn om onze F-16's en hun subsystemen te verlengen?". Ik citeer ook uit het antwoord van de minister: "Actueel bestaan er geen studies van de constructeur om de levensduur van dit type F-16 te verlengen voorbij de 8 000 vlieguren noch studies om de operationele relevantie van de subsystemen te verzekeren voorbij het midden van het volgende decennium." De repliek van collega Grosemans liet aan duidelijkheid niets te wensen over: "Ik ben enorm blij met dit heel duidelijke antwoord dat de F-16's van blok A en blok B niet kunnen worden verlengd." Ik lees een zinnetje verder: "Ik hoop dat die spookverhalen nu eindelijk kunnen stoppen, zowel in debatten als in mijn mailbox." Niemand heeft daarop gereageerd.

11.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Iedereen blij.

11.03 Dirk Van der Maelen (sp.a): Iedereen blij. Bijna iedereen blij. Ik was alleszins verwonderd over uw antwoord, mijnheer de minister. Ik zal u zeggen waarom.

Het volstaat om naar de site van Lockheed Martin te surfen. Daar staat dat in 2012 "Lockheed Martin was awarded a contract valued up to 1.85 billion dollar by the US Government to initiate the upgrade of 145 Block 20 F-16 A/B aircraft for the Republic of China". Er staat de Republic of China, maar dat moet Taiwan zijn. Er is dus wel degelijk een studie door Lockheed Martin uitgevoerd. Dat is zelfs bevestigd in gespecialiseerde bladen. In een tekst van 20 april 2015 lees ik

diens ou CNN publient davantage d'informations que celles dont les membres du Parlement disposent.

11.01 Dirk Van der Maelen (sp.a): Il y a quelques semaines, Mme Grosemans avait demandé si le constructeur disposait d'études relatives aux modifications qui seraient nécessaires pour prolonger la durée de vie de nos F-16 et de leurs sous-systèmes. Le ministre avait répondu qu'il n'existait pas d'études sur la possibilité de prolonger la durée de vie des F-16 de ce type au-delà de 8 000 heures de vol ni d'assurer la pertinence opérationnelle des sous-systèmes au-delà de la seconde moitié de la prochaine décennie. Mme Grosemans avait répliqué en disant se réjouir de la réponse limpide selon laquelle il était exclu de pouvoir prolonger les F-16 des blocs A et B et espérer qu'il soit mis fin définitivement aux fantasmes à ce sujet.

11.03 Dirk Van der Maelen (sp.a): Le site de Lockheed Martin mentionne toutefois qu'en 2012, "Lockheed Martin was awarded a contract valued up to 1.85 billion dollar by the US Government to initiate the upgrade of 145 Block 20 F-16 A/B aircraft for the Republic of China" (Le gouvernement américain a attribué un contrat estimé à 1,85 milliard de

opnieuw “last August” – dat was augustus 2014 – “the F-16V upgrade initiative for the Taiwanese aircraft passed its critical design review, paving the way for the upgrade installation across the country’s F-16 A/B fleet”.

Het is heel duidelijk, collega’s. Lockheed Martin heeft de mogelijkheid van de verlenging van F-16’s, blok A en B, dat zijn de typevliegtuigen die wij hebben, onderzocht. De conclusie is duidelijk: de verlenging is mogelijk. Zelfs een verlenging tot 12 000 vliegreuren is mogelijk.

Blijft u bij uw bewering, mijnheer de minister, en blijft u bij uw blije conclusie, mevrouw Grosemans, dat er, naast de optie van de vervanging van de bestaande F-16’s, geen sprake kan zijn van de optie van de levensduurverlenging van de huidige F-16’s?

11.04 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Van der Maelen, ik bewonder u enorm. Als uw loopbaan in het Parlement ooit afloopt, moet u er misschien aan denken om iets te gaan schrijven, want uw *conspiracy theories* strekken u echt tot eer.

Ik verwijst naar het antwoord op de schriftelijke vraag nr. 165 van 4 maart 2015 van mevrouw Grosemans, de schriftelijke vraag nr. 308 van 26 juni 2015 van de heer Pirlot, de mondelinge vraag nr. 11938 van 27 mei 2016 van mevrouw Grosemans en de toelichtingen van het AcaP-team, waarop u bij mijn weten niet aanwezig was, op 21 januari 2015 en 24 februari 2016.

Ik kan bevestigen dat er volgens ons vandaag geen studies worden uitgevoerd in opdracht van de Europese F-16-partners om de structurele levensduur van de Europese configuratie van de F-16 AN/BN te verlengen tot na de vooropgestelde *design life* van 8 000 uur en dat de defensiestaf geen weet heeft van studies van Lockheed Martin die aanleiding kunnen geven tot een wijziging van de *design life*. Ik bevestig dus wat ik vroeger heb gezegd in de juiste bewoordingen. De enige lopende studies betreffen modernere versies van de F-16 en zijn dus niet zomaar transponeerbaar op onze vloot.

De Taiwanese vloot is gebouwd volgens een vergelijkbare configuratie als de Europese F-16 AN/BN en heeft een gemiddelde ouderdom van ongeveer 18 jaar. Dat is dus bijna een derde van de leeftijd van onze vloot, namelijk 40 à 45 jaar. Zij is daarmee dus veel jonger dan de Belgische vloot. De upgrade van de Taiwanese F-16 behelst de modernisering van de operationele capaciteiten van het vliegtuig en een aantal werken om de structurele levensduur en de luchtwaardigheid van het vliegtuig te vrijwaren tot de vooropgestelde *design life* van 8 000 uur.

De operationele verbeteringen behelzen onder meer een aantal capaciteiten die reeds aanwezig zijn in de Europese vliegtuigen. Een dergelijke upgrade is vergelijkbaar met de aanpassingen die de MNFP-landen sinds de *midlife* update van F-16 reeds meerdere malen hebben doorgevoerd om de luchtwaardigheid van het vliegtuig te vrijwaren en het vliegtuig operationeel relevant te houden in het evolutieve operatietoneel, tot het verstrijken van de *design life*.

dollars à Lockheed Martin pour la mise à niveau de 145 chasseurs Block 20 F-16 A/B pour la République de Chine). Une étude a donc bel et bien été réalisée et cette information a été confirmée dans des revues spécialisées.

La conclusion est évidente: la prolongation est possible et peut même aller jusqu’à 12 000 heures de vol.

Le ministre maintient-il que l’option d’une prolongation de la durée de vie des actuels chasseurs F-16 est exclue?

11.04 **Steven Vandeput**, ministre: Je vous renvoie à la réponse que j’ai donnée à la question écrite n° 165 de Mme Grosemans, à la question écrite n° 308 de M. Pirlot, à la question orale n° 11938 de Mme Grosemans et aux explications du AcaP-team le 21 janvier 2015 et le 24 février 2016.

Actuellement, aucune étude n’est réalisée à la demande des partenaires F-16 européens dans le but de prolonger la durée de vie structurelle de la configuration européenne du F-16 AN/BN au-delà de la *design life* prévue de 8 000 heures. L’état-major a en outre connaissance d’études de Lockheed Martin qui peuvent donner lieu à une modification de la *design life*. Je confirme donc ce que j’ai dit précédemment. Les seules études en cours concernent des versions plus modernes du F-16 et elles ne sont donc pas automatiquement transposables à notre flotte.

La flotte taïwanaise s’est effectivement bâtie suivant une configuration comparable à celle du F-16 AN/BN mais elle a une durée de vie moyenne d’environ 18 ans, soit moins d’un tiers que nos 40 à 45 ans. La mise à jour du F-16 taïwanais englobe la modernisation des capacités opérationnelles de l’avion et certains travaux

destinés à préserver la durée de vie structurelle et la navigabilité de l'avion jusqu'à la *design life* prévue de 8 000 heures.

Les améliorations opérationnelles concernent notamment des capacités équipant déjà les avions européens. Cette mise à jour est comparable aux adaptations effectuées à plusieurs reprises déjà depuis le *midlife update* des F-16 par les pays qui ont adhéré au programme MNFP, de sorte à les maintenir opérationnels jusqu'à l'expiration de leur *design life*.

De **voorzitter**: Voor u zit nog steeds een blijde voorzitter, mijnheer Van der Maelen. Ik geef u met veel plezier het woord.

11.05 Dirk Van der Maelen (sp.a): Het doet mij zelfs persoonlijk genoeg dat u zich blij voelt, mevrouw de voorzitter.

Ik zal in drie punten antwoorden.

Ten eerste, ik zal het verslag nog eens nalezen, maar ik denk dat ik het goed gehoord heb. U hebt uzelf gecorrigeerd, mijnheer de minister. U hebt nu gezegd dat er geen Europese vraag is naar een verlengingsstudie.

11.05 Dirk Van der Maelen (sp.a): Le ministre affirme à présent que l'Europe ne demande pas d'étude sur une éventuelle prolongation.

11.06 Minister Steven Vandeput: Ja.

11.07 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de minister, ik verwijst u naar de tekst van uw antwoord...

11.08 Minister Steven Vandeput: Zoek tegenspraak, mijnheer Van der Maelen, zo veel u wilt. Schrijf er boek over.

11.09 Dirk Van der Maelen (sp.a): Het spijt mij, mijnheer de minister, maar in uw antwoord werd niet gesproken van een Europese vraag. Er wordt heel simpel gezegd: Lockheed heeft geen studies over de verlenging.

11.10 Minister Steven Vandeput: Dat is niet waar, dat is niet wat er staat. Lees wat er staat.

11.11 Dirk Van der Maelen (sp.a): "Actueel bestaan er geen studies van de constructeur om de levensduur van dit type F-16 te verlengen".

11.11 Dirk Van der Maelen (sp.a): Dans sa réponse initiale, il semblait laisser entendre qu'il n'existait aucune étude concernant ce type de F-16.

11.12 Minister Steven Vandeput: "Van dit type F-16 te verlengen", waar zit de tegenspraak? Zeg het mij.

11.13 Dirk Van der Maelen (sp.a): U wekt de indruk, mijnheer de minister, dat er geen studies bestaan.

11.14 Minister **Steven Vandeput**: Van dit type F-16? Neen.

11.15 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Ten tweede, mijnheer de minister, ik geef u de raad om opnieuw uw adviseurs bij u te vragen, want het is om te beginnen juist dat de Taiwanese F-16's jonger zijn, maar de carrosserie, dus het frame, de binnenstructuur, de vleugels enzovoort, is identiek aan die van onze F-16's. De studie die door Lockheed Martin is uitgevoerd, is juist gericht op de carrosserie en dus op het frame, de binnenstructuur en de vleugels. Door de studie werd bewezen dat de levensduur van de vliegtuigen, zelfs als zijn ze iets ouder, met die carrosserie, dus het frame, de binnenstructuur en de vleugels, wel verlengd kan worden.

Hun levensduur kan wel verlengd worden maar u wil de indruk geven, mijnheer de minister, dat er maar één optie is, namelijk de vervanging van de F-16.

11.16 Minister **Steven Vandeput**: Dat is de keuze die de regering gemaakt heeft, mijnheer Van der Maelen.

11.17 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Dat is mijn derde punt.

Het is nu duidelijk dat de minister ons op het verkeerde been heeft proberen te zetten door te zeggen dat er geen mogelijkheid is om de levensduur van de F-16 te verlengen en dat alleen de optie van de regering overblijft.

Mijnheer de minister, ik ben verwonderd maar helaas zit ik hier al lang genoeg om te weten dat rechtse partijen om de haverklap aankomen met voorstellen om overheidsuitgaven te saneren, om er in te hakken.

Mijnheer de minister, deze oplossing, de verlenging van de levensduur van de F-16, is vele malen goedkoper dan de optie die nu door deze regering wordt gekozen. Volgens de informatie van door mij geraadpleegde specialisten – die bestaan ook hoor – is het eerste grote verschil dat de aankoop van de nieuwe vliegtuigen in uw decemberplan geschat wordt op 3,6 miljard – dat is grof onderschat, dat gaat nooit lukken – terwijl een update van 54 F-16's plus zes reserves 1,2 miljard zou kosten. Dat kost dus een derde van de optie die de regering kiest.

Een ander punt is de exploitatie of het gebruik van de vliegtuigen.

Door kolonel Van Pee wordt dit geschat – als ik nog eens in uw foute rekenkunde blijf – op 15 miljard min 3,6 of 11,4 miljard. Welnu, iedereen is het erover eens dat het veel goedkoper is om te blijven vliegen met F-16's om de simpele reden dat de wisselstukken en het onderhoud van de vliegtuigen goedkoper zijn. Alle infrastructuur om die vliegtuigen in de lucht te houden, onder meer ook de opleiding van het personeel, is beschikbaar. Als u gaat naar de F-35 of een ander nieuw type vliegtuig, dan zijn daar ongelooflijk hoge kosten aan verbonden.

Tenslotte, ik kom nu tot het laatste argument.

Onze F-16's hebben nu gemiddeld 6 000 vlieguren, het ene toestel wat meer, het andere wat minder. Een verlenging is mogelijk tot

11.15 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Certes les F-16 taiwanais sont plus récents, mais leur fuselage est identique à celui de nos F-16. L'étude réalisée par Lockheed Martin se concentre sur ce fuselage et démontre que, même s'ils sont un peu plus vieux, rien ne s'oppose à une prolongation de la durée de vie de ces avions.

11.17 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): La durée de vie des F-16 peut donc bel et bien être prolongée, mais le ministre veut donner l'impression qu'une seule option est possible, à savoir leur remplacement. Il essaye de nous induire en erreur en affirmant que l'option choisie par le gouvernement est la seule qui subsiste.

Le coût de l'acquisition des nouveaux avions est estimé à 3,6 milliards d'euros dans son plan de décembre, alors qu'une mise à jour des 54 F-16 et des six appareils de réserve coûterait 1,2 milliard.

Les coûts d'exploitation sont estimés à 15 milliards dont il faut retrancher 3,6 milliards, soit 11,4 milliards d'euros. Tout le monde s'accorde pour dire qu'il est nettement moins onéreux de continuer à utiliser les F-16 étant donné que les pièces de rechange, l'entretien et la formation du personnel sont à la fois moins chers et déjà disponibles. En revanche, le passage aux F-35 entraînerait des coûts astronomiques.

À ce jour, nos F-16 ont en moyenne 6 000 heures de vol au compteur et leur durée de vie peut atteindre 12 000 heures. Pour in-

12 000 vliegreuren, zo bewijst een studie van Lockheed. Om een veiligheidsmarge in te bouwen, zouden we kunnen zeggen dat een gemiddelde van 10 000 uren genoeg is. Er resten dus gemiddeld 4 000 uren per toestel. Als u weet dat een F-16 gemiddeld 220 uren per jaar vliegt, dan kunnen wij daar voor de oudste vliegtuigen, die, als ik het mij goed herinner, in 2023 uit gebruik zouden worden genomen, gemakkelijk 18 jaar bij doen. Samengevat, die optie is veel goedkoper en laat ons toe om tot 2040-2045 te blijven vliegen.

Alle experts zijn het erover eens dat er tegen 2040 andere platformen beschikbaar zullen zijn, bijvoorbeeld onbemande vliegtuigen, of dat er andere en nieuwe technieken zijn, bijvoorbeeld lasers die ervoor zorgen dat er geen bemande gevechtsvliegtuigen meer nodig zijn.

Deze regering gooit, met het aankopen van nieuwe vliegtuigen ter vervanging van de F-16's, geld over de balk, terwijl er een veel goedkopere oplossing beschikbaar is die ons evenzeer veiligheid garandeert, namelijk de verlenging van de levensduur van de huidige F-16's.

Ik stel vast dat deze meerderheid blijkbaar van oordeel is dat ons land rijk genoeg is om het allerduurste vliegtuig te kopen, het vliegtuig dat bovendien het allerduurst in onderhoud is. Daardoor wordt er een koekoeksei gelegd in het nest van Defensie, waardoor er voor andere uitdagingen waar wij voor staan, geen geld meer is, tenzij er opnieuw naar zeer zware en pijnlijke besparingen gegrepen wordt.

De **voorzitter**: Mijnheer Buysrogge, u vraagt het woord?

11.18 Peter Buysrogge (N-VA): Mevrouw de voorzitter, normaal gezien had ik niet gepland om het woord te vragen, maar de insinuaties die hier zomaar de wereld worden ingestuurd ...

De **voorzitter**: Normaal gezien mag dat ook niet, mijnheer Buysrogge.

Ik begrijp dat u zich opwindt, want ik heb mij zelf ook enorm zitten opwinden. Het is echter niet de bedoeling om hier een debat te voeren. (...)

11.19 Dirk Van der Maelen (sp.a): (...)

11.20 Peter Buysrogge (N-VA): Mevrouw de voorzitter, ik dank u om mij de kans te geven om het woord te nemen.

Mijnheer Van der Maelen, aangezien u een motie indient, biedt mij dat de mogelijkheid om een motie namens de meerderheid aan te kondigen.

U insinueerde daarnet dat er in een vorige vraagstelling een een-tweetje werd opgezet en dat dit heeft geleid tot een goal die vorige maand werd gemaakt. Door uw strategie die wij dan eventueel zouden moeten volgen, zouden we de strategie die de regering heeft uitgestippeld volledig moeten omgooien. Door die strategie te volgen, en we blijven in de beeldspraak, zullen we alleszins geen EK winnen.

tégrer une marge de sécurité, nous pouvons dire qu'une moyenne de 10 000 heures est suffisante. Il reste donc en moyenne 4 000 heures par appareil. Étant donné qu'un F-16 vole en moyenne 220 heures par an, nous pouvons facilement prolonger de 18 ans les appareils les plus anciens. Cette option est donc nettement moins coûteuse et permettra de poursuivre les vols jusqu'en 2040-2045. En 2040, de nouvelles plate-formes permettront par exemple de gérer des avions sans pilote et de nouvelles technologies, comme les lasers, feront en sorte que les avions de chasse commandés par des pilotes ne seront plus nécessaires.

Je constate donc que cette majorité estime notre pays suffisamment riche pour s'acheter l'avion le plus coûteux à l'achat, mais aussi, par surcroît, à l'entretien. Ce gouvernement jette l'argent par les fenêtres alors qu'il existe une solution bien plus avantageuse et qui offre les mêmes garanties de sécurité.

11.04 Peter Buysrogge (N-VA): Je suis satisfait des engagements pris par le gouvernement et ravi de voir que les déclarations précédentes du ministre se confirment. Nous n'avons aucune leçon à recevoir de la gauche en matière de procédures d'achat à la Défense. Cessez d'insinuer que nous sommes de mèche avec Lockheed Martin concernant l'acquisition des F-35. Je crois qu'aucune décision n'a encore été

Mijnheer de minister, ik ben tevreden met uw antwoord, met de engagementen die de regering heeft genomen en met de bevestiging van deze engagementen en van uw eerdere verklaringen.

prise à ce sujet, mais mon collègue en sait visiblement plus.

Mijnheer Van der Maelen, als u het hebt over rechtse partijen die van alles ondernemen, want rechts is gelijk aan slecht, moet ik u toch meegeven dat er in het verleden heel wat linkse partijen zijn geweest waarvan wij in het kader van aankoopprocedures bij Defensie zeker geen lessen te leren hebben.

Stop alstublieft met uw insinuaties dat wij onder één hoedje spelen met Lockheed Martin, met de F-35. U weet blijkbaar al dat het die wordt. Chapeau. Uw adviseurs zullen u zeker hebben gemeld dat het zeker de F-35 wordt. Ik denk dat dit nog niet is beslist, maar u weet blijkbaar meer. Stop alstublieft met uw insinuaties.

Moties **Motions**

De **voorzitter**: Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Dirk Van der Maelen en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellatie van de heer Dirk Van der Maelen

en het antwoord van de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken,

- vraagt om alle bestaande (binnen- en/of buitenlandse) studies over de verlenging van de F-16 type A/B te overhandigen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers;
- dringt erop aan om de levensduurverlenging van de huidige F-16's als een ernstige piste te onderzoeken en hier minstens evenveel aandacht aan te besteden als aan de vervanging door één van de vijf kandidaat-opvolgers."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Dirk Van der Maelen et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu l'interpellation de M. Dirk Van der Maelen

et la réponse du ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique,

- demande que toutes les études existantes (nationales et/ou internationales) relatives à la prolongation des F-16 de type A/B soient transmises à la Chambre des représentants;
- appelle à considérer la prolongation de la durée de vie des F-16 actuels comme une piste sérieuse et à lui consacrer au moins la même attention qu'à celle du remplacement des F-16 par l'un des cinq candidats potentiels."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Peter Buysrogge.

Une motion pure et simple a été déposée par M. Peter Buysrogge.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

12 **Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de mogelijke verkoop van Belgische F-16's, via Jordanië, aan Pakistan" (nr. 12488)**

12 **Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'éventuelle revente de F-16 belges au Pakistan, par l'intermédiaire de la Jordanie" (n° 12488)**

12.01 **Alain Top** (sp.a): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in 2007 verkocht België 14 F-16's aan Jordanië. Deze jachtvliegtuigen werden in 2008 geleverd. De verkoop paste in een overeenkomst die België en Nederland, enerzijds, en Jordanië, anderzijds, op 20 april

12.01 **Alain Top** (sp.a): En 2007, la Belgique a vendu plusieurs F-16 à la Jordanie. Or ces appareils risquent fort d'être revendus

ondertekenden. Hierin werd beslist om acht Nederlandse en 14 Belgische toestellen door te verkopen. Deze verkoop bracht ongeveer 70 miljoen euro op.

Nu blijkt dat Pakistan de gebruikte F-16's van Jordanië wenst over te kopen. Volgens de Pakistaanse staatssecretaris van Defensie, Alam Khattak, kreeg Pakistan een aanbod van Jordanië om enkele gevechtsvliegtuigen over te kopen. De kans bestaat dus dat Belgische F-16's zullen worden doorverkocht aan Pakistan, een land dat onder andere de Taliban huisvest.

Op 14 juni 2016 keurde de commissie voor het Reglement, na advies van deze commissie, het voorstel tot wijziging van hoofdstuk 10, artikel 151 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers goed, teneinde de bevoegdheid van de bijzondere commissie Legeraankopen uit te breiden tot de verkoop van legermateriaal door Defensie. In het voorstel wordt duidelijk omschreven dat bij het doorverkopen van legermateriaal alle actoren gekend moeten zijn. De bijzondere commissie Legeraankopen is vanaf nu niet enkel bevoegd voor legeraankopen maar ook voor legerverkopen.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van de mogelijkheid dat Jordanië F-16's doorverkoopt aan Pakistan? Hebt u hierover reeds contact gehad met uw Jordaanse collega? Wat is uw mening over deze mogelijke verkoop? Welke stappen zult u ter zake ondernemen? Tenslotte, de bijzondere commissie Legeraankopen is vanaf nu ook bevoegd voor legerverkopen. Wij spreken hier over een verkoop van bijna 10 jaar geleden. Toch is het belangrijk ook nadien te kunnen controleren waar ons defensiemateriaal naartoe gaat. Een huishoudelijk reglement — nu kijk ik naar de voorzitter van de bijzondere commissie — moet echter nog worden opgesteld. Wanneer kan daarvan werk worden gemaakt?

12.02 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Top, Jordanië heeft in het verleden inderdaad 25 F-16's van België gekocht.

In de contracten voor de verkoop van deze F-16's werd, conform de bepalingen van het *end-user certificate* en de *third party transfer*, opgenomen dat de F-16's niet doorverkocht kunnen worden zonder de expliciete toestemming van België, de VS en Frankrijk. Defensie werd tot nu toe niet op de hoogte gebracht van een mogelijke verkoop van deze ex-Belgische F-16's door Jordanië aan Pakistan.

Wat uw vijfde vraag betreft, over de bijzondere commissie Legeraankopen, wil ik er u attent op maken dat het gaat om een interne organisatie van de Kamer en het Parlement. Als minister van Defensie heb ik daarover geen bevoegdheid.

12.03 **Alain Top** (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw kort maar duidelijk antwoord.

Er kan dus enige gerustheid zijn, omdat er een toestemming gegeven moet worden.

Wat uw antwoord op mijn vijfde vraag betreft, onze fractie verleent uiteraard ook de nodige steun om de bijzondere commissie

aujourd'hui au Pakistan, un pays qui héberge les talibans.

Depuis le 14 juin 2016, la commission spéciale Achats militaires est également compétente pour la vente de matériel militaire. La proposition de modification réglementaire y afférente stipule que lorsque du matériel militaire est revendu, tous les intervenants doivent être connus. Il importe de continuer de vérifier quel est le destinataire final de notre matériel militaire. À cette fin, la commission spéciale Achats militaires doit disposer d'un règlement d'ordre intérieur. J'espère que nous pourrions élaborer rapidement ce règlement.

Le ministre peut-il fournir plus d'explications concernant l'éventuelle vente de F-16 belges au Pakistan?

12.02 **Steven Vandeput**, ministre: Le contrat de vente signé avec la Jordanie stipule que les F-16 ne peuvent pas être revendus sans le consentement explicite de la Belgique, des États-Unis et de la France. Nous n'avons reçu aucune information relative à une vente éventuelle au Pakistan.

12.03 **Alain Top** (sp.a): Nous sommes en tout cas rassurés de savoir qu'une telle vente requiert notre autorisation. Je m'adresse au président de la Commission des Achats militaires pour l'inviter à rédiger rapidement un règlement d'ordre intérieur.

Legeraankopen naar die verkopen te laten kijken. Ik stel voor— ik kijk opnieuw naar de voorzitter van de bijzondere commissie — om zo snel mogelijk werk te maken van het huishoudelijk reglement, zodat die commissie ook de verkopen kan controleren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de vervanging van de CHOD" (nr. 12489)

13 Question de M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le remplacement du CHOD" (n° 12489)

13.01 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, op 16 juni berichtte *De Standaard* dat twee Franstalige vice-stafchefs werden benoemd. Om die reden kan een Nederlandstalige CHOD worden aangesteld zonder het communautair evenwicht in gevaar te brengen. Op 15 juni kwam het kernkabinet samen rond de actuele defensiethema's. Tijdens die vergadering zou luitenant-generaal Marc Compagnol naar voren zijn geschoven als opvolger van huidig stafchef Gerard Van Caelenberge. De huidige CHOD wordt half juli vervangen.

13.01 Alain Top (sp.a): Le 16 juin, *De Standaard* annonçait la nomination de deux chefs d'état-major adjoints francophones, ouvrant ainsi la voie à la nomination d'un Chief of Defense (CHOD) flamand, sans risque de perturber l'équilibre communautaire. Le 15 juin, lors du Conseil des ministres restreint, la candidature du lieutenant général Marc Compagnol aurait été présentée.

Wat is de stand van zaken in het dossier? Werd de nieuwe CHOD op 15 juni door het kernkabinet benoemd? Kunt u bevestigen dat het strategisch plan en de benoeming van de CHOD los staan van elkaar?

Quel est l'état d'avancement de ce dossier? Le plan stratégique et la nomination du CHOD constituent-ils deux dossiers distincts?

13.02 Minister Steven Vandeput: Mijnheer Top, ik verwijs naar de antwoorden op de mondelinge vragen nr. 9411 van de heer Yüksel, nr. 9418 van de heer Buysrogge en nr. 9449 van uzelf, waarin ik reeds gemeld heb dat de procedure voor de aanstelling van het ambt van Chef Defensie geregeld wordt in artikel 76 van de wet van 28 februari 2007 tot vaststelling van het statuut van de militairen en kandidaat-militairen van het actief kader van de Krijgsmacht. Het gaat om een benoeming met een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

13.02 Steven Vandeput, ministre: J'ai déjà commenté la procédure de désignation d'un nouveau Chef de la Défense dans la réponse aux questions orales n°s 9411, 9418 et 9449. Je refuse de m'exprimer sur des questions portant sur des personnes en particulier. La nomination ne sera effective que lorsque le Conseil des ministres aura ratifié l'arrêté royal à ce sujet.

Ik ga niet in op specifieke vragen over specifieke personen. Maar ik kan u wel zeggen dat de nieuwe Chef Defensie zal benoemd zijn als de Ministerraad het koninklijk besluit bekrachtigt en dat is vandaag nog niet gebeurd.

Il n'existe aucun lien direct entre cette nomination et le dossier du plan stratégique.

Ik kan u eveneens bevestigen dat er geen direct verband is tussen besprekingen met betrekking tot het strategisch plan en de aanstelling van de nieuwe Chef Defensie.

13.03 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, u verwijst naar het antwoord op eerdere vragen. Ik heb nu niet gevraagd naar de procedure, maar naar een stand van zaken in het dossier.

Er is voorheen gezegd dat de vervanging tegen 15 juli zou gebeuren. Mijn vraag was of op de Ministerraad effectief een beslissing is genomen, die al dan niet reeds werd gepubliceerd. U antwoordt dat er nog niets werd gepubliceerd, maar daarmee weet ik niets meer.

Is er effectief een beslissing genomen? Zolang het koninklijk besluit niet gepubliceerd is, hoef ik zelfs de naam niet te weten, maar ten minste wil ik weten of de Ministerraad een beslissing genomen heeft.

13.04 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Top, ik heb duidelijk aangegeven dat de aanstelling gebeurt door een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit. De notificaties van de Ministerraad zijn publiek. Ik heb daarin nog geen aanstelling zien verschijnen. Het punt is dus nog niet op de Ministerraad verschenen. Zo gauw de beslissing is genomen, wordt ze gepubliceerd.

13.05 **Alain Top** (sp.a): Dan weet ik genoeg. Er is dus nog geen beslissing.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

14 Questions jointes de

- **M. Sébastien Pirlot au premier ministre sur "le plan stratégique de la Défense" (n° 12484)**
- **M. Wouter De Vriendt au premier ministre sur "le plan stratégique de la Défense" (n° 12515)**
- **M. Wouter De Vriendt au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le plan stratégique de la Défense" (n° 12519)**
- **M. Alain Top au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le plan stratégique de la Défense" (n° 12526)**
- **M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le plan stratégique de la Défense" (n° 12712)**

14 Samengevoegde vragen van

- de heer Sébastien Pirlot aan de eerste minister over "het strategisch plan voor Defensie" (nr. 12484)
- de heer Wouter De Vriendt aan de eerste minister over "het strategisch plan voor Defensie" (nr. 12515)
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het strategisch plan voor Defensie" (nr. 12519)
- de heer Alain Top aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het strategisch plan van Defensie" (nr. 12526)
- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het strategisch plan van Defensie" (nr. 12712)

14.01 **Sébastien Pirlot** (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, nous connaissons déjà la gestation extrêmement longue de l'éléphant. Vous allez bientôt battre tous les records avec celle de votre plan stratégique de la Défense pour, finalement, peut-être accoucher d'une souris avant le sommet de l'OTAN.

Le temps presse. L'ambiance au sein du gouvernement est telle que le CD&V – il s'agit d'une première qui mérite d'être soulignée – s'est senti obligé de proposer un texte au Parlement dont nous discuterons tout à l'heure, en séance plénière, visant à demander au gouvernement d'enfin publier son plan stratégique.

Ce gouvernement allait révolutionner la Défense. La Belgique allait devenir le meilleur élève de l'OTAN. Aujourd'hui, l'heure est au bilan: toujours pas de plan stratégique après près de deux ans, 2 milliards d'économies record, jamais aussi peu de militaires belges n'ont été déployés en opération à l'étranger et l'engagement de nouveaux militaires est en panne sèche. Mais surtout vous promettez des achats militaires pour plus de 9 milliards en réservant la facture pour les prochains gouvernements puisque ce gouvernement ne payera

14.01 **Sébastien Pirlot** (PS): De CD&V heeft zich genoodzaakt gevoeld een tekst in te dienen waarin er bij de regering wordt op aangedrongen het strategisch plan voor Defensie eindelijk bekend te maken. De huidige regering zou Defensie radicaal veranderen maar beschikt na twee jaar nog steeds niet over een strategisch plan, heeft 2 miljard euro bespaard, terwijl er nog nooit zo weinig Belgische militairen aan operaties in het buitenland hebben deelgenomen en de rekrutering stilligt. U belooft materiaal ter waarde van meer dan 9 miljard euro aan te kopen en schuift de factuur ervan door naar de volgende regering.

rien!

Monsieur le ministre, quand ce gouvernement accouchera-t-il d'un plan stratégique pour la Défense? Comment expliquez-vous le retard de plus d'un an pour ce qui concerne sa publication? Sur le fond, ce plan stratégique prévoira-t-il le financement des achats prévus, dès ce gouvernement? Avec quel engagement budgétaire vous rendrez-vous au sommet de l'OTAN de Varsovie? Quelle est votre ambition? Enfin, ce plan stratégique répondra-t-il à nos interrogations sur l'avenir des quartiers militaires du Sud de notre pays, interrogations qui auraient dû normalement obtenir une réponse fin février 2016?

Je vous remercie d'avance pour votre réponse. Ayant des pouvoirs divinatoires, je pense que celle-ci sera la suivante: "Le plan stratégique est actuellement en discussion au sein du gouvernement. Je ne peux donc rien dire d'autre."

14.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Ook ik zal mijn twee vragen samenvatten.

Mijnheer de minister, bij de vorming van de regering in oktober 2014 hebt u een strategisch plan aangekondigd dat de regeringsvisie op Defensie zou bevatten voor de komende legislatuur. We staan nu bijna twee jaar verder en dat plan is er nog altijd niet. Enerzijds, beloofde u dat het budget voor ons leger stilaan weer zou stijgen, nadat gebleken was dat onze militairen op hun tandvlees zitten na decennia van besparingen. Anderzijds, werd nog bijkomend bespaard bij Defensie sinds het aantreden van de regering.

Op 22 december werd aangekondigd dat de regering het plan goedgekeurd had. Dat werd ons toch gezegd. U kwam de grote lijnen in de Kamer zelfs met een PowerPointpresentatie toelichten. Die PowerPointpresentatie is echter het enige wat we van dat plan hebben gezien. U hebt veel mist gespuid. Pas achteraf is gebleken dat er van een strategisch plan nog helemaal geen sprake was. Een nieuwe poging afgelopen woensdag in het kernkabinet heeft naar verluidt niets opgeleverd.

De regering raakt het dus maar niet eens over dit essentiële plan. Nochtans snakken de militairen naar een beslissing. Heel wat strategische keuzes worden nu al meer dan een jaar uitgesteld. Ook rekruteringen zijn erg moeilijk als er geen langetermijnspectief is per component, of, zoals u het graag noemt, per dimensie. Ondertussen zijn er wel meer binnenlandse opdrachten, die blijven wegen op de operationele voorbereiding en training en ook op de vorming van nieuwe militairen, terwijl de uitval van nieuwe militairen hoog is.

Ik heb dan ook de volgende vier vragen voor u.

Wat zijn de resterende pijnpunten in dit plan? Waarom is het nog steeds niet goedgekeurd?

Staat het globale ambitieniveau nog ter discussie, namelijk 25 000 manschappen, 9,2 miljard aan investeringen tegen 2030 en een budget van 1,3 % van het bbp? Zullen die parameters worden gewijzigd?

Wanneer zal de regering het strategisch plan voor Defensie afronden? Hoe verklaart u de opgelopen vertraging? Voorziet dat plan in de financiering van de geplande aankopen tijdens de huidige zittingsperiode? Met welke budgettaire verbintenis zal u naar de NAVO-top gaan? Komt dat plan tegemoet aan onze vragen over de toekomst van de militaire kwartieren in Wallonië?

14.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Deux ans après l'annonce y relative, le plan stratégique de la Défense n'est toujours pas disponible. Le 22 décembre, le ministre a déclaré que le gouvernement l'avait approuvé. En définitive, cette annonce s'est avérée prématurée puisque le cabinet restreint n'a pas encore été en mesure de s'accorder sur cette question la semaine dernière. Pourtant, les militaires attendent une décision avec impatience. De nombreux choix stratégiques sont en effet reportés et ces retards compliquent les recrutements.

Où le bât blesse-t-il? Le niveau global d'ambitions, à savoir 25 000 hommes, des investissements à hauteur de 9,2 milliards d'ici 2030 et un budget de 1,3 % du PIB, fait-il encore l'objet de discussions? Le ministre a-t-il perçu les appels à la transparence? Quel rôle le dossier d'acquisition des avions de chasse joue-t-il à cet égard?

Vangt u ook stemmen op vanuit Defensie die smeken om een beslissing, om een visie, om duidelijkheid? Hoe gaat u daarmee om?

Welke rol speelt het dossier van de jachtvliegtuigen op de herstructurering van de luchtmachtbasissen?

Ik dank u alvast voor uw antwoord, dat ongetwijfeld zeer uitgebreid zal zijn gezien de vele vragen en de lange onzekerheid waarmee dit dossier te kampen heeft.

14.03 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, mijn vraag gaat in dezelfde richting als de vragen van de twee andere vraagstellers. Ik zal ook maar een korte weergave geven van het verhaal van de voorbije twee jaar.

Lang geleden stelde u voor dat er een strategisch plan voor Defensie zou komen. Ik verwijs naar de PowerPointpresentatie die u op 13 januari 2016 hebt gegeven. Ze was weliswaar heel beknopt en zonder enige nadere detaillering op papier. Verschillende leden van de commissie voor de Landsverdediging, waaronder ikzelf, hebben al herhaaldelijk vragen gesteld over de nieuwe deadline van het strategisch plan. Tijdens de vergadering van 2 maart 2016 verklaarde u daarover het volgende: "Het is de verantwoordelijkheid van alle partijen om voldoende tijd te nemen, om overeenstemming te bereiken over dit voorstel."

Uiteraard moet over een degelijk strategisch plan worden nagedacht. Wij begrijpen ook dat de regering niet over een nacht ijs wil of kan gaan. Echter, de oorspronkelijke deadline, zijnde de paasvakantie van 2015, is reeds meer dan een jaar overschreden.

Het wordt nu dringend tijd dat u ofwel uw politieke verantwoordelijkheid opneemt en dringend met uw collega's naar een akkoord streeft, ofwel het hele idee achter een nieuw strategisch plan gewoon opdoekt. Indien u tijdens de huidige legislatuur nog uitvoering aan maatregelen wil geven, dringt effectief de tijd.

Graag kreeg ik een antwoord op de hiernavolgende vragen.

Ten eerste, kunt u een concrete datum vooropstellen, waartegen wij een gedetailleerde versie van het strategisch plan krijgen?

Ten tweede, hoe intensief komen de werkgroepen bijeen om tot een akkoord te komen?

Ten derde, hoe intensief komt uw kabinet met de vakorganisaties samen, gezien hun vragen over het strategisch plan?

14.04 Steven Vandeput, ministre: Madame la présidente, le document concernant la vision stratégique pour la Défense se trouve en phase finale d'approbation au sein du gouvernement. Celui-ci se base sur la décision du *kern* du 22 décembre qui reprend, entre autres, les 25 000 équivalents temps plein pour l'effectif du personnel et les 9,2 milliards d'investissement pour la période 2020-2030.

Het belang van Defensie voor onze maatschappij en de omvang van de benodigde middelen voor Defensie hebben er inderdaad voor gezorgd dat de regering voor het dossier de nodige tijd heeft

14.03 Alain Top (sp.a): S'agissant du fameux plan stratégique, nous disposons seulement de la présentation *PowerPoint* succincte que le ministre est venu faire le 13 janvier 2016. Le 2 mars 2016, il a déclaré qu'il était de la responsabilité de l'ensemble des parties de prendre suffisamment de temps pour parvenir à un accord. Je comprends que le gouvernement ne veuille pas se précipiter mais cela fait plus d'un an que la date butoir initiale est dépassée.

Quand le plan stratégique détaillé sera-t-il disponible? Quelle est la fréquence des réunions des groupes de travail, d'une part, et du cabinet et des organisations syndicales, d'autre part?

14.04 Minister Steven Vandeput: De strategische visie voor Defensie werd ter goedkeuring voorgelegd aan de regering. Ze voorziet in 25 000 vte's en 9,2 miljard aan investeringen voor 2020-2030.

Il faudra attendre l'accord pour régler certains dossiers spécifiques comme la répartition géographique

genomen. Ik ben er evenwel van overtuigd dat alleen via een strategische visie voor Defensie een exacte invulling voor de toekomst kan worden gedefinieerd. des quartiers.

Pas als hierover een akkoord is bereikt, zal door middel van concrete implementatiedossiers ook onder andere de geografische invulling van de kwartieren kunnen worden bepaald.

14.05 Sébastian Pirlot (PS): Si vous le voulez, à l'avenir, j'écrirai déjà les réponses à mes questions. Ainsi, nous gagnerons du temps. Nous en reparlerons donc en 2019, monsieur le ministre!

14.05 Sébastian Pirlot (PS): We zullen daar dus in 2019 op terugkomen.

14.06 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): We kunnen er allemaal natuurlijk eens goed mee lachen, maar eigenlijk is dit niet om mee te lachen.

14.06 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Cela peut prêter à sourire, mais les militaires veulent savoir ce qui les attend. Je ne peux donc qu'insister pour qu'une décision soit prise rapidement, en espérant que ce sera la bonne. Le show illustré par des PowerPoint n'a clairement été que de la poudre aux yeux. Le Parlement mérite des informations correctes.

Dit duurt gewoon veel te lang, mijnheer de minister. Het water staat werkelijk aan de lippen. De militairen zelf willen een perspectief, ze willen weten waar ze aan toe zijn. Ook wij krijgen signalen van militairen dat heel veel zaken *on hold* worden gezet: investeringen, aankopen, vorming, personeelsuitbreiding bij bepaalde componenten enzovoort. De termijn is al ruimschoots overschreden. Ik kan alleen maar verder aandringen op resultaat, op een verdict, op witte rook. Hopelijk neemt u daarbinnen dan ook de goede oplossingen.

Ik wil nog eens mijn ongenoegen laten blijken over de show die werd opgevoerd op 22 december in de Kamer. Dat was een interessante PowerPointpresentatie, daar niet van. We zijn in feite toch wel met een kluitje in het riet gestuurd. We waren in de veronderstelling dat daar het strategisch plan werd voorgesteld, maar er is nog geen strategisch plan en dat kan dus niet op 22 december zijn voorgesteld. Ook inzake informatie aan het Parlement moeten de dingen toch wel correct gebeuren.

14.07 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, ik kan alleen maar de replieken van mijn collega's bevestigen.

14.07 Alain Top (sp.a): Tout cela dure en effet beaucoup trop longtemps. Les militaires sont plongés dans l'incertitude. De plus, nous faisons piètre figure face à nos partenaires. En attendant, des investissements s'imposent d'urgence et nous n'avons pas obtenu de réponse claire à propos des investissements déjà approuvés par de précédents gouvernements.

Het duurt effectief veel te lang. De heer De Vriendt sprak over het water dat aan de lippen staat. Het water staat waarschijnlijk in Limburg heel hoog en dan ook bij u, om het door de regering goedgekeurd te krijgen.

Ten eerste, ik verwijs naar de vele onzekerheden die de militairen ondervinden. De werkdruk is sowieso hoog, mede door de vele inspanningen die moeten worden geleverd voor onder andere de binnenlandse veiligheid, maar even goed door de besparingen die er in deze regeerperiode nog bovenop zijn gekomen.

Ten tweede, ten opzichte van onze partners slaan wij nogmaals een mal figuur door gewoon geen beslissingen te nemen.

Ten derde, noodzakelijke investeringen, al dan niet goede of gepaste, dringen zich op. Doch, zelfs voor de investeringen die al door vorige regeringen werden goedgekeurd hebben wij vandaag nog altijd geen uitsluitsel wat daarmee zal gebeuren. Dat zal stof zijn voor een volgende vraag.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

15 Questions jointes de

- M. Sébastien Pirlot au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la réforme des parastataux" (n° 12068)
- M. Gautier Calomne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'avenir de l'Institut géographique national" (n° 12331)
- M. Gautier Calomne au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "le changement de statut du Musée royal de l'Armée" (n° 12345)

15 Samengevoegde vragen van

- de heer Sébastien Pirlot aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de hervorming van de parastatalen" (nr. 12068)
- de heer Gautier Calomne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de toekomst van het Nationaal Geografisch Instituut" (nr. 12331)
- de heer Gautier Calomne aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de statuutwijziging van het Koninklijk Museum van het Leger" (nr. 12345)

15.01 Sébastien Pirlot (PS): Monsieur le ministre, le 31 mai dernier, vous nous présentiez en commission votre réforme des parastataux ressortissant de votre ministère. Dans ce cadre, nous avons pu constater que de nombreuses questions restaient en suspens, notamment quant à la concertation avec le personnel ou la création d'un nouvel organisme transversal appelé à reprendre certaines compétences de l'IV-INIG qui, lui, disparaîtrait tout simplement. J'aimerais dès lors, monsieur le ministre, vous poser les questions suivantes.

L'IV-INIG était le véritable ancrage au niveau fédéral du travail de mémoire. Cette disparition ne porte-t-elle pas atteinte à cet ancrage fédéral? Quelles seront les conséquences pour les ayants droit? Quel sera l'avenir de certaines missions de transmission de la mémoire comme la fourniture d'informations gratuites à la population et aux médias ou des projets comme le *Belgian War Dead Register*?

En ce qui concerne la création d'un nouveau parastatal de type B, pourriez-vous m'indiquer pourquoi cette forme juridique a été retenue? Où celui-ci sera-t-il implanté et quelle sera la composition de ses organes de gestion, dont le conseil d'administration? En effet, vous indiquez que la structure transversale est encore une hypothèse. Quelles sont les hypothèses sur la table du gouvernement en la matière?

En ce qui concerne l'avenir du MRA, vous nous indiquez que la rénovation de son infrastructure serait basée sur un partenariat public-privé. Cette annonce n'est-elle pas paradoxale alors que votre collègue en charge de la Régie des Bâtiments a annoncé un plan pour la rénovation des bâtiments du musée des Beaux-Arts et ceux du parc du Cinquantenaire dont le MRA?

De plus, vous indiquez que l'exploitation sera entièrement confiée à un partenaire privé. Comment justifiez-vous une telle décision? Quels seront les garde-fous imposés à ce partenaire privé? N'y a-t-il pas un risque de littéralement privatiser une institution publique?

Vous nous indiquez également que cette réforme permettra d'économiser 20 millions d'euros qui serviront à réaliser les investissements au MRA. Pouvez-vous nous garantir que ces 20 millions sont bien garantis sous le principe de l'enveloppe et ne sont

15.01 Sébastien Pirlot (PS): Op 31 mei stelde u in de commissie de hervorming voor van de parastatale instellingen die onder uw ministerie ressorteren. Er waren nog openstaande kwesties waaronder het overleg met het personeel en de oprichting van een transversaal orgaan dat sommige bevoegdheden van het IV-NIOOO zou overnemen. Is dat Instituut nog steeds het federale vehikel voor de instandhouding van de herinnering? Wat staat er te gebeuren met sommige opdrachten inzake het doorgeven van de herinnering?

Waarom werd er gekozen voor de rechtsvorm van een parastatale instelling van het type B? Hoe zullen de beheersorganen – waaronder de raad van bestuur – worden samengesteld? Is het niet paradoxaal dat er een renovatie van het KLM op basis van een publiek-privaat partnerschap wordt aangekondigd, terwijl de minister die over de Regie der Gebouwen gaat een plan aankondigt voor de renovatie van de gebouwen van het Museum voor Schone Kunsten en in het Jubelpark, waaronder het KLM? Hoe rechtvaardigt u een exploitatie door een private partner?

Die hervorming zou een besparing van 20 miljoen euro mogelijk moeten maken, een bedrag dat opnieuw in het KLM zou worden

pas une nouvelle fois repris lors d'un conclave budgétaire?

Pour l'hébergement des collaborateurs scientifiques du MRA, vous indiquez vouloir trouver des locaux au sein de l'ERM. Ces locaux existent-ils déjà ou viendraient-ils de la disparition de certaines fonctions/formations/services de l'ERM à venir?

Enfin, concernant la future localisation de l'IGN, pouvez-vous nous garantir que celle-ci se situera en Région bruxelloise?

15.02 Steven Vandeput, ministre: Madame la présidente, monsieur Pirlot, le plan de réformes a été présenté en détail à la commission de la Défense le 31 mai 2016. Lors de ces échanges de vues, j'ai également répondu à différentes questions sur l'avenir des parastataux et vous pouvez lire le compte rendu COM 430 du 31 mai 2016 qui compte environ 20 pages. Je l'ai ici, si vous désirez le lire.

Entre-temps, le personnel et les conseils d'administration des institutions concernées ont également été informés de ce plan global de réforme. Toutefois, pour rappel, il a été communiqué que, sur le plan du personnel, tous les collaborateurs qui travaillent actuellement au sein des parastataux, sous ma tutelle, retrouvent, tous, une place dans les nouvelles structures. D'ici à 2030, l'ensemble des militaires auront disparu de ces structures, soit à cause d'un départ volontaire, soit par reclassement à la Défense, soit par une mise à la retraite par atteinte de la limite d'âge.

La structure finale du mode de gestion et l'implantation du nouvel organisme d'intérêt public de catégorie B qui sera le nouvel ancrage fédéral du travail de mémoire et du patrimoine militaire vont être concrétisés actuellement par un groupe de travail ad hoc. Ce groupe de travail va également réaliser les études muséologiques nécessaires dans le cadre du projet de partenariat public-privé (PPP). La rénovation des toitures par la Régie des Bâtiments permet d'assainir l'enveloppe du bâtiment et est complémentaire aux travaux de rénovation intérieure qui devront être effectués.

15.03 Sébastien Pirlot (PS): Monsieur le ministre, simplement, par rapport à l'enveloppe ...

15.04 Steven Vandeput, ministre: C'est pour cette raison que nous avons présenté un plan global de tous les parastataux. Rien n'a été réalisé au niveau de l'ERM depuis une vingtaine d'années, sans vouloir désigner un fautif. Il est important de présenter un plan global pour les parastataux pour que nous soyons sûrs que nous allons bloquer les fonds nécessaires. C'est pourquoi nous nous lançons vers un PPP, car, dans le cadre de ce genre de partenariat, il est certain que c'est pour du long terme.

15.05 Sébastien Pirlot (PS): Monsieur le ministre, ma question n'avait aucun but de polémique. Je voulais simplement des informations techniques.

gepompt. Is dat bedrag gewaarborgd? Zal het NGI in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gevestigd zijn?

15.02 Minister Steven Vandeput: Het hervormingsplan werd op 31 mei aan de commissie voor de Landsverdediging voorgelegd. Ik heb er vragen over de toekomst van de parastatalen beantwoord. Intussen werden het personeel en de raden van bestuur van de instellingen in kwestie over dat plan geïnformeerd. Alle medewerkers van de parastatalen onder mijn ministeriële toezicht zullen in de nieuwe structuren worden ingepast, wat hun ook werd meegedeeld. Tegen 2030 zullen de militairen verdwenen zijn uit die structuren door vrijwillig vertrek, outplacement of pensionering.

Over de uiteindelijke structuur, het beheer en de vestigingsplaats van een met de instandhouding van de herinnering en het militaire patrimonium belaste nieuwe instelling van openbaar nut van categorie B zal een werkgroep zich buigen. De daken zullen door de Regie der Gebouwen worden gerenoveerd, en daarnaast zal ook het interieur worden gerenoveerd.

15.04 Minister Steven Vandeput: In mijn ogen was het belangrijk dat er een globaal plan voor de parastatalen werd voorgesteld, om er zeker van te zijn dat de benodigde middelen voorhanden zouden zijn. Om dezelfde reden kiezen we voor een publiek-private samenwerking.

15.05 Sébastien Pirlot (PS): Het was niet mijn bedoeling om te polemiseren: ik was enkel uit op technische informatie.

Je vous remercie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 12573 van de heer Top wordt uitgesteld.

La **présidente**: La question n° 12573 de M. Top est reportée.

16 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Wouter De Vriendt** aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de A400M" (nr. 12749)

- de heer **Alain Top** aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de infrastructuur voor de A400M" (nr. 12769)

16 **Questions jointes de**

- M. **Wouter De Vriendt** au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'A400M" (n° 12749)

- M. **Alain Top** au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "les infrastructures destinées à accueillir l'A400M" (n° 12769)

16.01 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een zeer korte vraag. Hopelijk worden de rollen omgedraaid en is het antwoord nu zeer uitgebreid.

Ten eerste, kunt u een gedetailleerde stand van zaken geven met betrekking tot het aankoopdossier van de A400M en de timing van de levering, gelet op de vertraging?

Ten tweede, waaraan is deze vertraging te wijten?

Ten derde, wat is uw reactie als minister? Wacht u af of kunt u bepaalde stappen zetten in dit aankoopdossier?

16.02 **Alain Top** (sp.a): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, vorig jaar zei u in deze commissie in antwoord op een van mijn vragen dat er in 2015 geen budget voorhanden was om de investeringen in Melsbroek op te starten. De infrastructuurwerken werden uitgesteld gezien de kostprijs aan de hoge kant is.

De keuze om niet te starten met de investeringen, heeft evenwel implicaties voor de A400M's, die vanaf 2018 geleverd worden. De toestellen zouden immers in Melsbroek geleverd worden. Alleen Bevekom kan, mits aanpassingen, een mogelijke optie bieden voor de levering en opslag van de A400M's. Andere militaire luchthavens zijn blijkbaar veel minder of helemaal geen optie.

Kunnen de infrastructuurwerken in 2016 of 2017 van start gaan? Zo niet, welke gevolgen heeft dit voor de eerste levering van de A400M?

Als de infrastructuur in Melsbroek niet op tijd klaar is, worden de toestellen dan in Bevekom ondergebracht?

Welke financiële kosten hangen vast aan de aanpassingen in Bevekom?

16.01 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Le ministre peut-il établir un état de la situation en ce qui concerne le dossier d'acquisition des A400M et le délai de livraison? À quoi le retard accusé est-il dû? Le ministre entreprendra-t-il de nouvelles démarches?

16.02 **Alain Top** (sp.a): En 2015, la date du début des travaux d'infrastructure prévus à Melsbroek a été reportée pour des raisons budgétaires. Cet ajournement a toutefois des conséquences pour la livraison des A400M, qui doit avoir lieu dès 2018. Si les travaux d'infrastructure prévus à Melsbroek ne sont pas terminés, seule la base aérienne de Beauvechain pourra être utilisée pour la livraison et le stockage des A400M, moyennant toutefois certaines adaptations.

Les travaux d'infrastructure seront-ils entamés cette année ou l'année prochaine? S'ils ne sont pas terminés à temps, quelles seront les conséquences pour les A400M? Combien les travaux d'adaptation de la base de Beauvechain coûteraient-ils?

16.03 **Minister Steven Vandeput**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer

16.03 **Steven Vandeput**, ministre:

De Vriendt, mijnheer Top, op dit ogenblik vinden er contractuele onderhandelingen plaats tussen de industrie en de betrokken landen die de A400M hebben aangekocht, waarbij enerzijds de capacitaire mijlpalen en anderzijds de individuele leveringsdata van de te leveren vliegtuigen op een (nieuwe) tijdlijn worden gezet — in mijn voorbereidende tekst staat het woord 'nieuw' tussen haakjes. Er zijn dus problemen met betrekking tot de capacitaire mijlpalen, zoals voorzien. België wordt integraal betrokken in de lopende contractuele onderhandelingen, die tegen het einde van 2016 afgerond zullen moeten zijn.

De huidige globale vertraging is te wijten aan onder andere technische problemen, aan een tragere productie en aan vertragingen in de ontwikkeling en certificatie van een aantal complexe militaire capaciteiten. Het is te vroeg om in te schatten of er vertragingen zullen zijn voor de leveringen die gepland zijn voor ons land en Luxemburg, u weet dat dit over één pakket gaat.

Defensie onderzoekt momenteel wat binnen de toegekende budgettaire enveloppe de meest aangewezen contractvorm is om de nodige infrastructuur in Melsbroek ter beschikking te hebben tegen het moment van de levering van de A400M, voorlopig nog steeds gepland vanaf 2019, zodat het nieuwe systeem kan ondersteund worden.

16.04 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, u spreekt over de technische problemen. Deze zijn uiteraard gekend en al ter sprake gekomen. Er werden al vragen gesteld over de A400M's.

Ik heb twee bedenkingen.

Een eerste bedenking gaat over de technische problemen bij de productie en de levering. Zoals u al hebt aangegeven, is het onduidelijk of een en ander een mogelijke vertraging bij de levering van de A400M's zou opleveren. Ik koppel dat echter aan de huidige toestand of aan de toestellen die wij vandaag hebben, namelijk de C-130's. Mocht een vertraging van de levering opduiken, dan heeft dat natuurlijk ook gevolgen voor de inzet van onze C-130's. De vraag rijst dan ook in welke mate wij die toestellen nog in stand en luchtvaardig kunnen houden. Moet daarvoor geen tussentijdse oplossing worden gezocht?

Mijn tweede opmerking is de volgende. Aangezien er nog geen uitsluitsel is over een mogelijke vertraging, dringt de tijd om een definitieve beslissing te nemen over de aanpassingen voor Melsbroek of de stockering van de vliegtuigen.

16.05 Minister Steven Vandeput: Mijnheer Top, ik kan u een geruststellend antwoord geven op beide vragen.

Ten eerste, wij bekijken inderdaad wat met de C-130's moet gebeuren in geval er vertraging zou komen. Vandaag is echter nog geen vertraging aangekondigd. Wij kunnen vandaag dus niet weten of het ja of nee zal zijn. Wij hebben echter wel al aan de staf van Defensie gevraagd na te gaan welke maatregelen zouden kunnen worden getroffen, om de C-130's desgevallend iets langer te kunnen blijven gebruiken.

Des négociations sont en cours entre l'industrie et les pays acquéreurs d'A400M. Celles-ci devraient se terminer fin 2016. La capacité de stockage et la date de livraison des appareils posent effectivement problème. Le retard actuel est dû à des problèmes techniques, à une production ralentie et à un retard dans le développement et la certification d'une série d'éléments militaires complexes. Il est trop tôt pour savoir si ces facteurs influenceront sur le délai de livraison des appareils à la Belgique et au Luxembourg.

La Défense étudie actuellement quelle forme de contrat serait la plus indiquée pour faire en sorte que l'infrastructure de la base de Melsbroek permette la livraison des A400M, qui est toujours programmée pour 2019.

16.04 Alain Top (sp.a): Si la livraison prenait du retard, ne devrions-nous pas trouver une solution transitoire pour préserver la navigabilité de nos C-130?

Le temps presse étant donné que nous ne disposons pas encore de précisions quant à la ponctualité ou à la durée du retard. Il est urgent de prendre une décision sur les travaux à entreprendre à Melsbroek.

16.05 Steven Vandeput, ministre: Dans l'hypothèse d'un retard, nous examinerons bien évidemment la possibilité d'utiliser plus longtemps les C-130. Quoi qu'il en soit, nous prendrons une décision à court terme en matière d'infrastructures.

Ten tweede, ik noteer heel goed wat u zegt over de infrastructuur. Wij zijn ermee bezig en zullen op korte termijn ter zake een beslissing nemen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 12770 van de heer Top wordt uitgesteld. Vraag nr. 12796 van de heer De Vriendt wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

La **présidente**: La question n° 12770 de M. Top est reportée. La question n° 12796 de M. De Vriendt est transformée en question écrite.

17 Vraag van de heer Veli Yüksel aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de veiligheid van de laadbak van de Mercedes-Benz U1350 Unimog" (nr. 12748)

17 Question de M. Veli Yüksel au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la sécurité des plateaux de chargement de l'Unimog U1350 de Mercedes-Benz" (n° 12748)

17.01 Veli Yüksel (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, vorige week was een Belgisch militair voertuig van het type Mercedes Benz U 1350 Unimog betrokken bij een verkeersongeval op de Brusselse ring in Sint-Stevens-Woluwe, waarbij zes militairen gewond raakten, van wie drie zwaargewond.

17.01 Veli Yüksel (CD&V): La semaine dernière, un véhicule militaire belge a été impliqué dans un accident sur le ring de Bruxelles au cours duquel six militaires ont été blessés. L'aire de chargement du véhicule était équipée d'un banc en bois n'offrant que peu de protection aux passagers.

Op de foto's van het ongeluk was duidelijk te zien dat de laadbak van dit type voertuig, waar de soldaten in zitten bij het vervoer naar hun operaties, uitgerust is met een bankconstructie van hout en metaal die op het vlak van verkeersveiligheid weinig bescherming biedt aan de inzittenden.

Dans le cadre de la prolongation de l'opération Homeland, équiperait-on ces véhicules de ceintures de sécurité et d'autres dispositifs afin que les militaires puissent être véhiculés en toute sécurité?

Mijnheer de minister, zijn de laadbakken van deze voertuigen uitgerust met veiligheidsgordels voor de inzittenden? Zo niet, waarom niet? Dat zal waarschijnlijk het geval zijn met andere van die voertuigen. Met het oog op de voortzetting van operatie-Homeland wegens de aanhoudende terreurdreiging is het wellicht wenselijk die voertuigen uit te rusten met de nodige veiligheidsgordels, en dergelijke, zodat de militairen veilig vervoerd kunnen worden.

17.02 Minister Steven Vandeput: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Yüksel, de laadbak van de Unimog U 1350 is uitgerust met banken waarop verstelbare heupgordels per twee personen aanwezig zijn. Het betreft tweepuntsgordels die over de voorkant van het bekken van de drager lopen. De heupgordels verminderen het risico op verwondingen bij botsingen of plotselinge vertraging, omdat de bewegingsvrijheid van het lichaam wordt beperkt.

17.02 Steven Vandeput, ministre: Le plateau de chargement de ce type de véhicule est équipé de banquettes dotées de ceintures de hanche réglables, lesquelles réduisent les risques de blessures en cas de collision.

17.03 Veli Yüksel (CD&V): Er is dus geen probleem?

17.03 Veli Yüksel (CD&V): Il n'y a donc pas de problème?

17.04 Minister Steven Vandeput: Ik heb niet gezegd dat er geen probleem is. Er zijn heupgordels, maar het kan altijd beter.

17.04 Steven Vandeput, ministre: Des ceintures de hanche sont prévues, mais il est évidemment toujours possible de faire mieux.

17.05 Veli Yüksel (CD&V): Het is spijtig dat er zwaargewonden vallen wanneer militairen naar een opdracht gaan of ervan terugkeren en betrokken raken in een ongeval. Het is misschien goed, mijnheer de minister, deze aangelegenheid eens te laten nakijken en de juiste

17.05 Veli Yüksel (CD&V): Peut-être le ministre devrait-il demander que l'on examine comment améliorer la sécurité? Il est en

veiligheidsgordels in de voertuigen te plaatsen.

effet extrêmement regrettable que des blessés graves aient été déplorés à la suite de cet accident.

17.06 Minister **Steven Vandeput**: (...)

17.07 **Veli Yüksel** (CD&V): Ze moeten ook gebruikt worden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

18 **Vraag van de heer Veli Yüksel aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "een versterkte NAVO-aanwezigheid in Oost-Europa" (nr. 12808)**

18 **Question de M. Veli Yüksel au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "une présence renforcée de l'OTAN en Europe de l'Est" (n° 12808)**

18.01 **Veli Yüksel** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, op 8 en 9 juli vindt de NAVO-top van regeringsleiders en staatshoofden plaats in Warschau.

18.01 **Veli Yüksel** (CD&V): Les ministres de la Défense se sont réunis le 14 juin pour préparer le Sommet de l'OTAN des 8 et 9 juillet. Des accords ont été conclus pour renforcer les mesures de *defence and deterrence* en assurant une présence forte dans l'Est de l'Europe. Notre pays apportera sa contribution dans le cadre du Benelux.

Ter voorbereiding van die top kwamen de ministers van Defensie van de NAVO-lidstaten samen op 14 juni. Daar werden afspraken gemaakt om de *defence*- en *deterrence*maatregelen op te trekken door een sterke aanwezigheid uit te bouwen in het oosten van Europa. Zo werd besloten tot meer militaire oefeningen, een versterkte bewaking van het luchtruim en worden vier robuuste multinationale bataljons op rotationele basis gestationeerd in Estland, Letland, Litouwen en Polen.

Le ministre prévoit-il un renforcement de notre contribution actuelle? Comment entend-il agir concrètement dans le cadre du Benelux? Des accords ont-ils déjà été conclus avec les Pays-Bas et le Luxembourg?

U heeft aangegeven dat ook ons land zijn bijdrage zal leveren in een Benelux-kader. In welke bijdrage voorziet u? Stelt u een versterking voorop van onze huidige bijdrage?

Hoe wil u een Benelux-kader concreet invullen?

Werden er reeds afspraken gemaakt met Nederland en Luxemburg? Welke afspraken werden dan in dat kader gemaakt?

18.02 Minister **Steven Vandeput**: Mijnheer Yüksel, België wil zijn bijdrage leveren aan de bijkomende rotationele versterking van de militaire alliantie in Oost-Europa waarover werd beslist op de NAVO-bijeenkomst van de ministers van Defensie van 14 en 15 juni 2016, dit bovenop de inspanningen die we nu al leveren binnen het kader van de *reassurance measurements* van het *readiness action plan*.

18.02 **Steven Vandeput**, ministre: La Belgique entend contribuer au renforcement de la présence des forces par rotation dans le cadre de l'alliance militaire en Europe de l'Est, en sus des efforts actuels qu'il accomplit dans le cadre des *reassurance measurements* du plan *readiness action*. Cela devrait pouvoir se faire dans le courant de 2017.

Het ligt in onze intentie om in de loop van 2017 onze bijdrage te kunnen leveren. Gezien de intensieve inzet van onze militairen in zowel binnen- als buitenland, dient de deelname best te gebeuren samen met andere landen. Een engagement binnen het Benelux-kader lijkt dan ook de meest aangewezen optie.

Étant donné la mobilisation intense de nos militaires, chez nous comme à l'étranger, il est préférable que nous nous engagions aux côtés d'autres pays. Le Benelux est en l'espèce le cadre le plus indiqué. Nous n'avons pas encore signé d'accord concret

Er werden hierover nog geen concrete afspraken gemaakt met Luxemburg en Nederland, maar de nodige stappen zullen zo snel mogelijk worden gezet. Dit was op het ogenblik van de voorbereiding. Ik heb inmiddels een bilaterale vergadering gehad met mijn Luxemburgse collega, die ook dezelfde wens heeft uitgedrukt. Wij hebben informeel contact opgenomen met onze Nederlandse collega, via de respectieve medewerkers. Wij zullen elkaar daarover

ontmoeten in de coulissen van de NAVO-top.

avec le Luxembourg ou les Pays-Bas mais nous entreprendrons dès que possible les démarches à cet effet. Les ministres se rencontreront à ce sujet dans les coulisses du Sommet de l'OTAN.

18.03 Veli Yüksel (CD&V): Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor het antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

19 Vraag van de heer Veli Yüksel aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "de communicatietechnologie aan boord van de Belgische F-16's" (nr. 12812)

19 Question de M. Veli Yüksel au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "la technologie de communication à bord des F-16 belges" (n° 12812)

19.01 Veli Yüksel (CD&V): Mijnheer de minister, deze kwestie is al eerder aan bod gekomen.

Nu onze F-16's vertrokken zijn en vanaf overmorgen verkenningsvluchten zullen uitvoeren, is het belangrijk dat de communicatietechnologie aan boord van die toestellen in contact kan blijven met de grond.

Generaal Vansina, de chef van de Luchtcomponent, heeft bevestigd dat er ter zake problemen zijn. Die problemen blijven niet beperkt tot de Belgische F-16's. Ook de Nederlanders, de Denen, de Noren en de Portugezen hebben hetzelfde probleem. Het is blijkbaar mogelijk een nieuw type radio in te bouwen.

Welke andere landen dan de bovengenoemde hebben te kampen met dezelfde problematiek? Zult u een nieuw type radio laten inbouwen? Indien dat het geval is, vanwaar zal het budget komen en wat zal de financiële impact daarvan zijn?

19.02 Minister Steven Vandeput: (...)

Door het installeren van satellietcommunicatie kan de kwaliteit evenwel worden verbeterd en zal men geen nood meer hebben aan deze tussenstations. Daar komt het eigenlijk op neer.

Voor de Belgische F-16's is een programma voor de inbouw van de SATCOM-capaciteit in ontwikkeling en dit samen met de Europese partnerlanden Denemarken, Nederland, Noorwegen en Portugal.

De recent vernieuwde radio's in de Belgische F-16's zijn al aangepast voor SATCOM.

19.01 Veli Yüksel (CD&V): Étant donné que nos F-16 commenceront après-demain à effectuer des vols de reconnaissance, il importe que la technologie à bord puisse rester en contact avec le sol. Certains problèmes sont toutefois signalés mais il serait techniquement possible d'équiper nos F-16 d'un nouveau type de radio.

Quels autres pays sont confrontés aux mêmes problèmes? Le ministre fera-t-il équiper nos F-16 de cette nouvelle radio? Où le budget nécessaire sera-t-il puisé et quelle sera l'incidence financière?

19.02 Steven Vandeput, ministre: On pourrait améliorer la qualité de la communication à bord de nos F-16 en les équipant d'un système de communication satellitaire. Pour les F-16 belges, un programme d'installation de la capacité SATCOM est actuellement mis au point, avec nos partenaires européens, à savoir le Danemark, les Pays-Bas, la Norvège et le Portugal. Les radios récemment rénovées dans les F-16 belges sont déjà adaptées pour SATCOM.

19.03 Veli Yüksel (CD&V): Mijnheer de minister, uit uw antwoord begrijp ik dat er geen grote problemen zijn op dit moment?

19.04 Minister Steven Vandeput: Als wij kijken naar het hele operatiegebied in het Midden-Oosten waar wij actief zullen zijn, zou

19.04 Steven Vandeput, ministre: Dans l'ensemble du théâtre

het gaan om ongeveer 3 % van de mogelijke inzetten. Als het niet veilig is, is dat net de taak van de mensen in het CEOC. Zij beoordelen de risicoanalyse.

Het moet ook geweten zijn dat voor een interventie op een statusdoel die continue, directe communicatie niet op elk moment noodzakelijk is. Er zijn een aantal technische elementen die daar meespelen, maar het gaat over 3 % van de opdrachten. U weet ook dat wij niet het enige land zijn dat deelneemt met F-16's of vliegtuigen aan de internationale coalitie. Desgevallend kunnen die specifieke missies door partners worden uitgevoerd.

d'opération moyen-oriental où nous serons actifs, des problèmes se poseraient lors de 3 % environ des engagements éventuels. Lorsqu'une situation n'est pas sûre, il incombe au personnel du CEOC d'évaluer le risque. En cas d'intervention, cette communication directe et continue n'est d'ailleurs pas nécessaire tout le temps. De plus, nous ne sommes pas le seul pays qui participe à la coalition internationale avec des F-16. Le cas échéant, ces missions spécifiques pourront être accomplies par des partenaires.

19.05 Veli Yüksel (CD&V): Ik wil daarover nog het volgende zeggen.

De Nederlanders hebben toen ook gezegd dat het hen ook voor een probleem zet. Ook al gaat het om 3 % van het totale aantal vluchten, zelfs indien het zou gaan om één of twee vluchten, dan nog is de radiocommunicatie essentieel. Voor statische doelwitten, tot daar aan toe, maar wat als onze vliegtuigen in zones komen waar er gevaar is voor de toestellen en de piloten? Ik denk dat wij dat moeten meenemen.

19.05 Veli Yüksel (CD&V): Même s'il ne s'agit que de 1 ou 2 vols, la communication est essentielle. Je me réjouis donc de voir ce que donnera ce système de communications satellitaire.

Ik kijk uit naar de aanpassing van de satellietcommunicatie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.02 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12.02 heures.*